MEKTEBO MİYANİN

ZAZAKİ

KITABÊ MUSNAYİŞİ

5

DEVLET KİTAPLARI
ÜÇÜNCÜ BASKI
.....2019

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....: 6434
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ.....: 783

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editor
Öğr. Gör. Murat VAROL

Nuştoği
Öğr. Gör. Murat VAROL
Öğr. Gör. İbrahim DAĞILMA
Öğr. Gör. Buşra GÖKALP
Öğr. Gör. Ayetullah KARABEYESER
Nurettin KAYĞISIZ
Mahmut KAYA
Mevlüt BAYRAM

ISBN 978-975-11-4469-0

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 23.06.2017 gün ve 9853683 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 28.05.2019 gün ve 10444088 sayılı yazısı ile üçüncü defa 1.535 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusum, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsan da Huda,
Etmesin tek vatanından beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

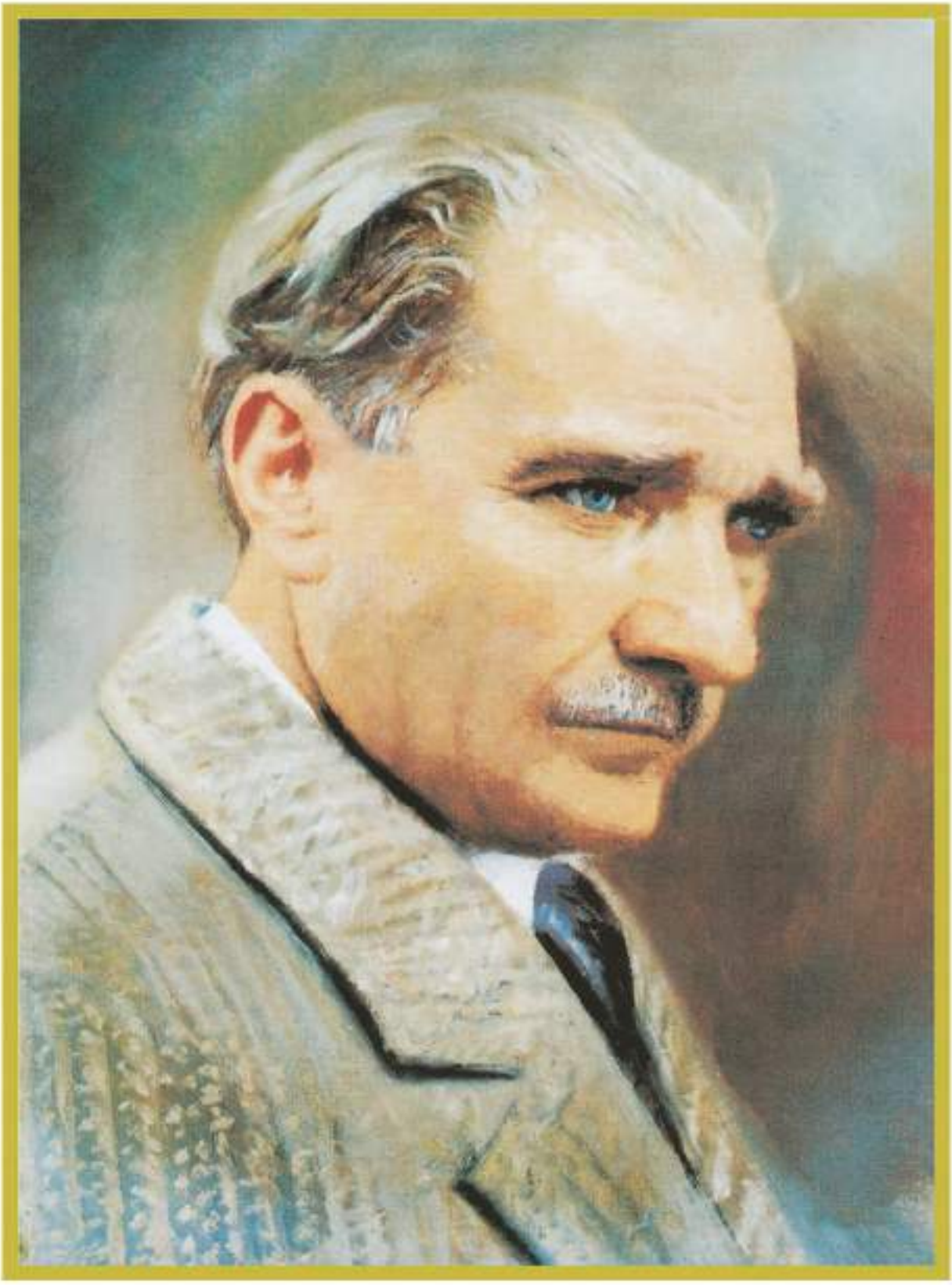

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

FİHRİST

UNİTEYA 1.
ALFABE

09-28

UNİTEYA 2.
EZ U KEYEYÊ XU

29-48

UNİTEYA 3.
MEKTEB U BANÊ MI

49-66

UNİTEYA 4.
LEŞ U WEŞİ

67-84

FİHRİST

UNİTEYA 5.
MEWSİM U TEQWİM

85-104

UNİTEYA 6.
WER U ŞIMITIŞ

105-120

UNİTEYA 7.
XEBATA SERBEST

121-132

FERHENG

133-140

RIPELÊ SEMBOLAN

wendış

goştarikerdış

nuştış

qıseykerdış

goştarikerdış u nuştış

goştarikerdış u qıseykerdış

goştarikerdış u wendış

wendış u qıseykerdış

wendış u nuştış

ALFABE

Alfabe

A B K Ç E
Ğ H
G M C İ J D
L
O N R Y S
I F T
Ş U V Ê Q P Z
Û W X

Omartış

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Yobinan şınasnayiş

Ma ına unite dı çıta museni?

- Selamdayiş u yobinan persayiş.
- Herfi alfabe u nuştişë inan.
- Yo ra heta vist omartış.

QISIMÊ YOYIN • YOBİNAN ŞINASNAYİŞ

A Goştari bıkerên u bıwanên

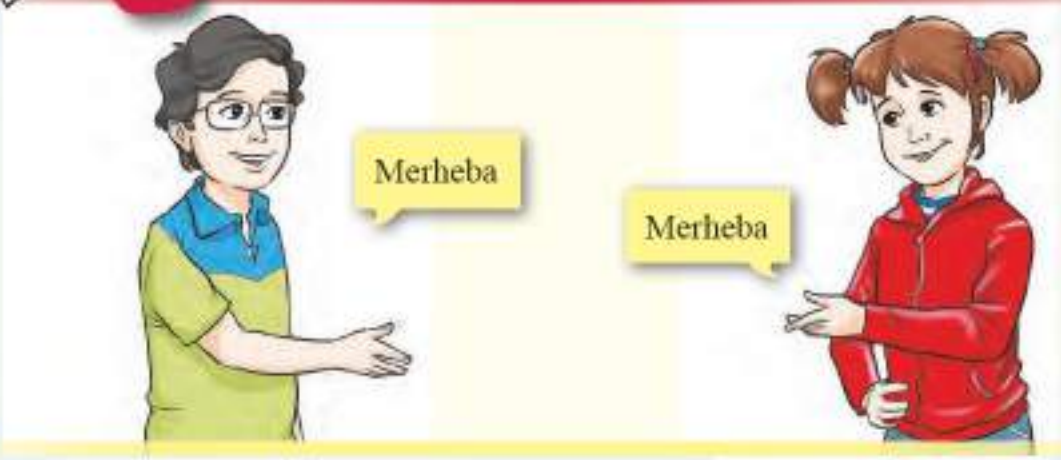

B Goştari bıkerên u bıwanên

- Merheba.
- Merheba.
- Nameyê mı Hesen o. Nameyê tı çıta yo?
- Nameyê mı Zelal a. Tı senin i Hesen?
- Ez hol o. Teşekur keno. Tı senin a Zelal?
- Ez zi hol a. Teşekur kena. Tı çara yi Hesen?
- Ez Çolig ra yo. Tı kamca ra ya Zelal?
- Ez zi Diyarbekır ra ya.
- Ez pê şınasnayişê tı keyfweş biyo.
- Ez zi biya şa.
- Xatırê tı bo.
- Oğır bo.

C anê vengan dekerên

yê tu çıta yo?

yê mı .....

ra ya/i?

..... ra .....

Ç Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

nameyê / Ehmed / mı / o.....

Dersim / ya / ez / ra.....

mı / embazê / ıno / Mehmud o.....

zaf / kena / ez / teşekur .....

biya / ez / keyfweş.....

D Cumleyanê cêrinan bıresnên yobinan

1. Merheba.
2. Nameyê tu çıta yo?
3. Tı çara ya?
4. Embazê tu çara yo?
5. Ez keyfweş biya.
6. Bımanên weşi dı.

- ☐ Ez Xarpêt ra ya.
- ☐ Çımanê mı ser.
- [1] Merheba.
- ☐ Nameyê mı Xetice ya.
- ☐ Embazê mı Erzingan ra yo.
- ☐ Ez zi biya şa.

QISIMÊ DIYIN • **ALFABEYA MA**

A Herfi gırdi

A B C Ç D E Ê F
G Ğ H I İ J K L
M N O P Q R S Ş
T U Û V W X Y Z

B Herfi werdeyi

a b c ç d e ê f
g ğ h ı i j k l
n o p q r s ş
u û v w x y z

C Herfi vengıni

Herfi vengıni gırdi

A E Ê I İ O U Û

Herfi vengıni werdeyi

a e ê ı i o u û

Ç Goştariya kelimeyanê cêrinan bıkerên u bıwanên

A a aw

B b ber

C c cıl

Ç ç çım

D d dest

E e engur

Ê ê lêl

F f fitik

G g ga

Ğ ğ ğezal

H h hak

I ı dırık

İ i isot

J j qijne

K k kesa

L l la

M m manga

N n nan

O o otobus

P p punc

Q q qelem

R r rıbês

S s sa

Ş ş şıt

T t tut

U u universite

Û û gergûş

V v vaş

W w wendekar

X x xêm

Y y yelug

Z z zerqet

D Bıwanên u pê ını herfan kelimeyan bınusên

A .....
B .....
C .....
Ç .....
D .....
E .....
Ê .....
F .....
G .....
Ğ .....
H .....

I .....
İ .....
J .....
K .....
L .....
M .....
N .....
O .....
P .....
Q .....
R .....

S .....
Ş .....
T .....
U .....
Û .....
V .....
W .....
X .....
Y .....
Z .....

E Herfanê bêvengan ê kelimeyanê cêrinan bınusên

hermuş	defter	pakker	qelem	masa
h....rm....ş	.....	.....	.....	.....
melım	texte	rıpel	mekteb	talebe
.....	.....	.....	.....	.....

Ê Herfanê vengınan ê kelimeyanê cêrinan bınusên

wesar	sayer	kerg	ciran	wesayit
...e....a....	.....	.....	.....	.....
gulaş	gongıla	kartol	kutık	gozyer
.....	.....	.....	.....	.....

F Goştariya kelimeyanê cêrinan bıkerên u bıwanên

Aşm	Bar	Cêr	Çım	Dew
Fek	Goş	Ğar	Heş	Jar
Kar	Lew	Mar	Nan	Pel
Qal	Run	Ser	Şar	Tar
Ver	Wer	Xox	Gol	Zel

G Goştariya kelimeyanê cêrinan bıkerên u bıwanên

Adır	Bıra	Ciran	Çırık	Deşt
Emserr	Fıraq	Germ	Ğele	Hêga
Heşt	Kesa	Lıng	Mast	Name
Purt	Qela	Rınd	Serd	Şapık
Ters	Veng	Ware	Xurt	Zerd

Ğ Lezvateyanê cêrinan lezabez bıwanên

Cayê camerdi cor dı beno.

Cayê cahili cêr dı beno.

Vatoğ va, vateyanê verinan veramedên.

Verinan va, wa vatoği vateyanê ına vaci.

H Goştariya herfanê nızdvengan bıkerên u bıwanên

Ğ – X

ğela-xela

zığal-zexire

ğerib-xırab

Q – K

qelem-kelem

qal-kal

qela - kerra

W – V

wer-ver

way-vay

wel-vıl

G – Q

gerr-qer

gıl-qil

gam-qam

E – Ê

pel-lêl

des-dês

kel-kêm

1 Nameyê resımanê cêrinan bınusên

....

....

....

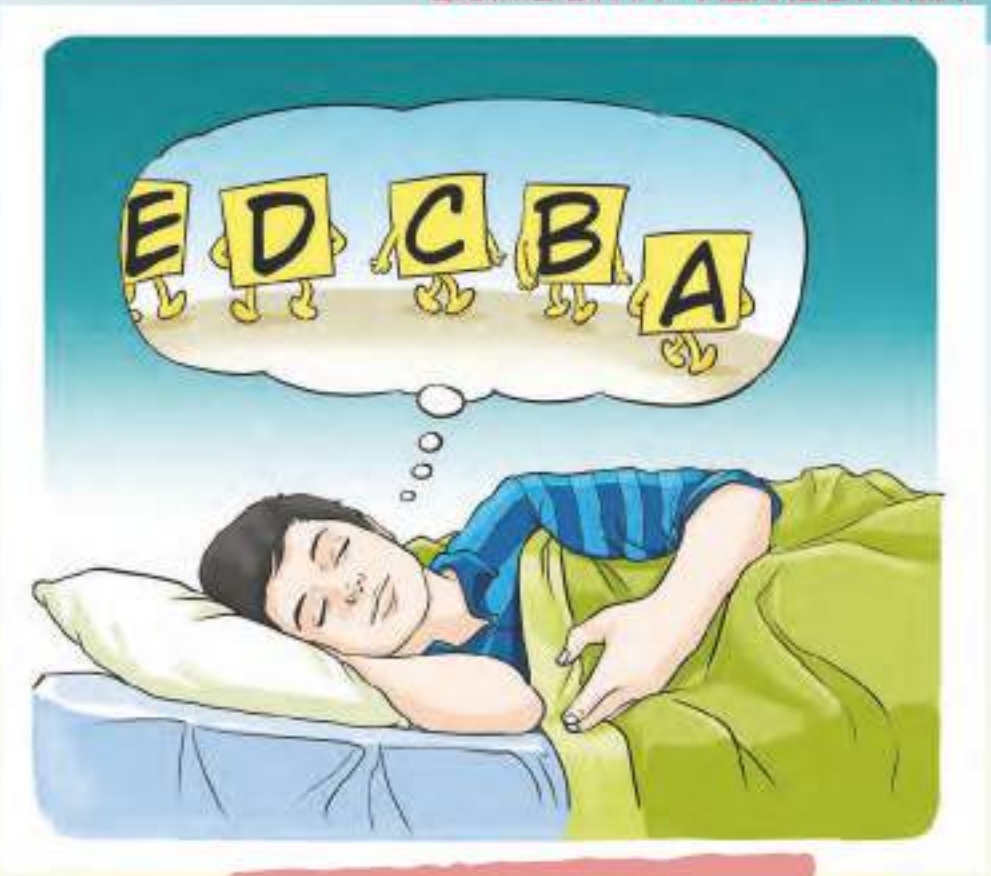

HONÊ MI DI

Vızêr şew honê mı dı,
Herfi alfabe viyerti ra,
Sare ra heta peyni,
a, b, c, ç, d, e, ê, f...

Wıyeni heme zi g, ğ, h, ı, i,
Melım veciya ame,
Va, de lez vacên!
j, k, l, m, n, o, p, q, r...

Heyna dewam bıker,
Meker xu vir ra, herfanê binan,
s, ş, t, u, û, v, w, x, y, z,
Kaykerdên herfan honê mı dı.

QISIMÊ HİRİYIN • OMARTIŞ

A Goştari bıkerên u bıomarên

1	YO	11	YONDES
2	DI	12	DUYES
3	HİRİ	13	HİRİYES
4	ÇAR	14	ÇARYES
5	PANC	15	PANCYES
6	ŞEŞ	16	ŞİYES
7	HOT	17	HOTYES
8	HEŞT	18	HEŞTYES
9	NEW	19	NEWYES
10	DES	20	VİST

B Reqemanê cêrinan bıwanên u bı nuşte bınusên

5	3	9	2	7
.....	.....	.....	.....	.....
1	4	8	6	10
.....	.....	.....	.....	.....

C Omaranê cêrinan bıwanên u bı reqem bınusên

YONDES	PANCYES	NEWYES	HİRİYES	VİST
.....	.....	.....	.....	.....
DUYES	ŞİYES	HOTYES	ÇARYES	HEŞTYES
.....	.....	.....	.....	.....

Ç Goştari bıkerên u bıwanên

Zelal: Merheba.

Mirza: Merheba.

Zelal: Tı çend serre yi Mirza?

Mirza: Ez yondes serre yo. Tı çend serre ya Zelal?

Zelal: Ez duyes serre ya.

Vist u yo

D Serranê tutan bınusên u dıma goştari bıkerên

Zerin ..... serre ya

Hesen ..... serre yo.

İbrahim ..... serre yo.

Serab ..... serre ya.

E Goştari bıkerên u bınusên

1 yo mirçık

2 ..... teyareyi

3 ..... defteri

4 ..... pısingi

5 ..... kutıki

6 ..... keynayi

7 ..... henari

8 ..... baloni

9 ..... qelemi

10 ..... mêşnayi

Ê Omaranê cêrinan bıwanên u pêserkerên.

* _____5_____ + ____12_____ = ___17____
panc duyes hotyes

* _____ + _____ = _____
new yo .....

* _____ + _____ = _____
hot dı .....

* _____ + _____ = _____
şiyes çar .....

* _____ + _____ = _____
heşt hiri .....

XEBATÎ MUSAYİŞİ

A Cayanê vengan dekerên

M...rhe...a Husên.

Me...h...ba Zerşa.

Tı ..... i Husên?

Ez .....o, teşekur....., tı s...ni...a?

Ez .....hol a, z...f teşekur .....

B Xaçapersa cêrin dı reqeman bıvinên

A	C	P	A	N	C	Y	E	S	R
Ş	İ	Y	E	S	D	B	K	L	A
U	H	O	T	M	G	İ	Ç	A	R
H	E	Ş	T	Y	E	S	E	B	İ
M	Ç	N	E	W	Y	E	S	A	Y
I	A	J	H	İ	R	İ	A	İ	O
C	R	R	E	R	V	İ	S	T	N
N	Y	O	Ş	B	A	K	S	E	D
A	E	A	T	L	V	M	O	P	E
P	S	U	K	A	D	U	Y	E	S

► YO ► HİRİ ► ÇAR ► PANC ► HOT ► HEŞT ► DES ► YONDES ► DUYES ► ÇARYES ► PANCYES ► ŞİYES ► HEŞTYES ► NEWYES ► VİST

Galgala Reqeman

Yo, talebeyi omareni yo yo
Dı, melımê ımı ho mekteb dı
Hiri, tı zaf kota ımı viri
Çar, pısing dar ra ameya war
Panc, ez şıma rê deyir vac
Şeş, werdışê zebeş zaf weş
Hot, dara gozyer biya ç
Heşt, embazi ımı şiyi d
New, bıza leng kota ge
Des, ına ders hındêk b

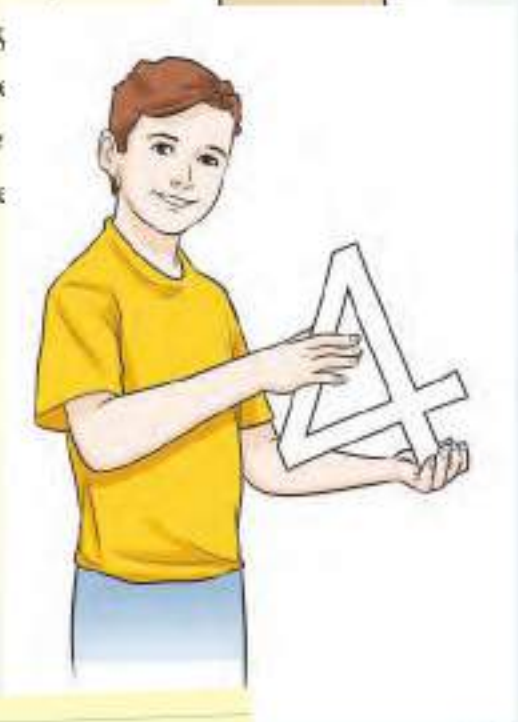

Ma ına unite dı çıta musayi? ✔ ✘

- ☐ Ez eşkena/o selam bıdi u bıgeri.
- ☐ Ez eşkena/o yo teni bıpersi.
- ☐ Ez herfanê alfabe şınasnena/o.
- ☐ Ez eşkena/o kelimeyanê qıcan bınusi.
- ☐ Ez yo ra heta vist omarena/o.

XEBAT

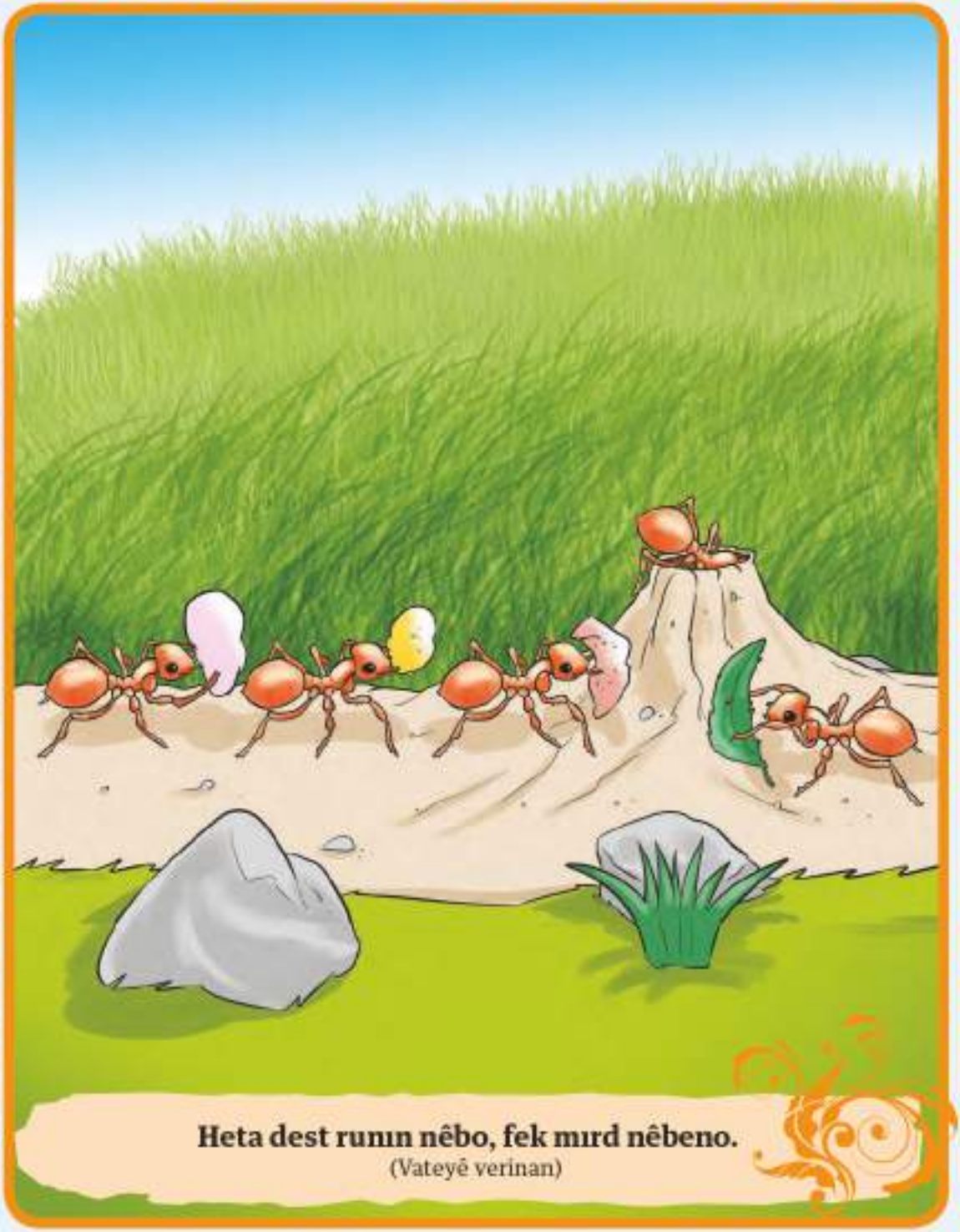

Heta dest runın nêbo, fek mırd nêbeno.
(Vateyê verinan)

NOTİ

UNİTEYA 2.

EZ U KEYEYÊ XU

Wexti Roci

Keyeyê Mı

Gure u Mesleg

Ma ına unite dı çıta museni?

- Ma wextanê roci museni.
- Ma keyeyê xu şınasneni.
- Ma gure u meslegan museni.

UNİTEYA 2.

QISIMÊ YOYIN • **WEXTİ ROCİ**

A Goştari bıkerên u bıwanên

Sêrsıbayê tu weş bo

Sêrsıbayê tu weş bo

Nimrocê tu weş bo

Nimrocê tu weş bo

Şanê tu weş bo

Şanê tu weş bo

Şewa tu weş bo

Şewa tu weş bo

B Goştari bıkerên u bıwanên

- Sêrsıbayê tu weş bo melıma mı.
- Sêrsıbayê tu weş bo Zeki.
- Şıma senin i?
- Ez hol a. Tı senin i?
- Ez zi hol o. Teşekur keno.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

weş / Zeki / sêrsıbayê / bo / tu

.....

senin i / ez / a / tı / hol

.....

melıma / weş / mı / tu / bo / sêrsıbayê

.....

C Goştari bıkerên u bıwanên

-Nimrocê tu weş bo Meryem.

-Nimrocê tu weş bo Fatma.

-Tı çara yena?

-Ez kıtabxane ra yena.

-Tı şına ça?

-Ez şına keye.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

Meryem / tu / weş / nimrocê / bo

.....

yena / kıtabxane / ez / ra

.....

keye / ez / şına

.....

Ç Goştari bıkerên u bıwanên

-Şanê tu weş bo.

-Şanê tu weş bo.

-Dadiya mı şıma rê gêrm şırawıt.

-Homa razi bo.

-Afiyet bo.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

weş / tu / bo / şanê

.....

gêrm / şıma / şırawıt / dadiya / mı / rê

.....

bo / Homa / razi

.....

D Goştari bıkerên u bıwanên

-Umer, tı çıta waneni?

-Ez estanıka pir u pısing waneno.

-Aferim. Wendış rınd o.

-Ez wendış ra zaf hes keno.

-Hıni wextê rakotışi yo.

-Temam. Şew weş.

-Şew weş.

Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

estanıka / waneno / pir / ez / u / pısing

.....

hes / zaf / wendış / keno / ra / ez

.....

Umer / waneni / çıta / tı

.....

QISIMÊ DIYIN • **KEYEYÊ MI**

A Goştari bıkerên u bıwanên

Nameyê mı Halime ya.
Ez dadiya Remezani ya.

Nameyê mı Mirza yo.
Ez babiyê Remezani yo.

Nameyê mı Helin a.
Ez waya Remezani ya.

Nameyê mı Remezan o.

Nameyê mı Harun o.
Ez bırayê Remezani yo.

Nameyê mı Sinem a.
Ez waya qıckek a.

B Goştari bıkerên u bıwanên

Nameyê mı Remezan o. Ez yondes serre yo. Ez mektebo miyanin dı waneno. Nameyê babiyê mı Mirza yo. Nameyê dadiya mı Halime ya. Ma dı way u dı bıra yi. Nameyê bırayê mı Harun o. Harun hotyes serre yo. O lise dı waneno. Nameyê waya mı ya pil Helin a. Helin vist serre ya. A universite dı wanena. Nameyê waya mı ya qıc Sinem a. Sinem hot serre ya. A şına mektebo verin. Nameyê pırıka mı Amine ya. Nameyê pırıkê mı Xalıs o. Ma piya miyanê şayi dı cuyeni.

C Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1. Remezan çend serre yo?

.....

2. Nameyê dadi u babiyê Remezani çıta yo?

.....

3. Helin kamca dı wanena?

.....

Ç Eg cumleyi cêrini goreyê nuşteyi raşt i (R) ğelet i (Ğ) bınusên

1- Remezan 10 serre yo. (……..)

2- Nameyê babiyê Remezani Mirza yo. (……..)

3- Harun 17 serre yo. (……..)

4- Helin lise dı wanena. (……..)

5- Nameyê pırıkê Remezani Xalıs o. (……..)

6- Dı bırayi u dı wayi Remezani esti. (……..)

7- Remezan mektebo miyanin dı waneno. (……..)

D Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

1- Remezan …….. serre yo.

2- Nameyê babiyê Remezani ……..yo.

3- ..... bıra u …… wayi Remezani esti..

4- Amine …… Remezan a.

5- Bırayê Remezani ……..... serre yo.

6- Helin ……..…… dı wanena.

7- Sinem …….. serre ya.

E Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

mı / Remezan / nameyê / o:.....

bırayê / Harun / nameyê / o / mı:.....

Helin / ya / waya / a / mı / nameyê / pil:.....

pırıkê / Xalıs / nameyê / o / mı :.....

Ê Goştari bıkerên u bıwanên

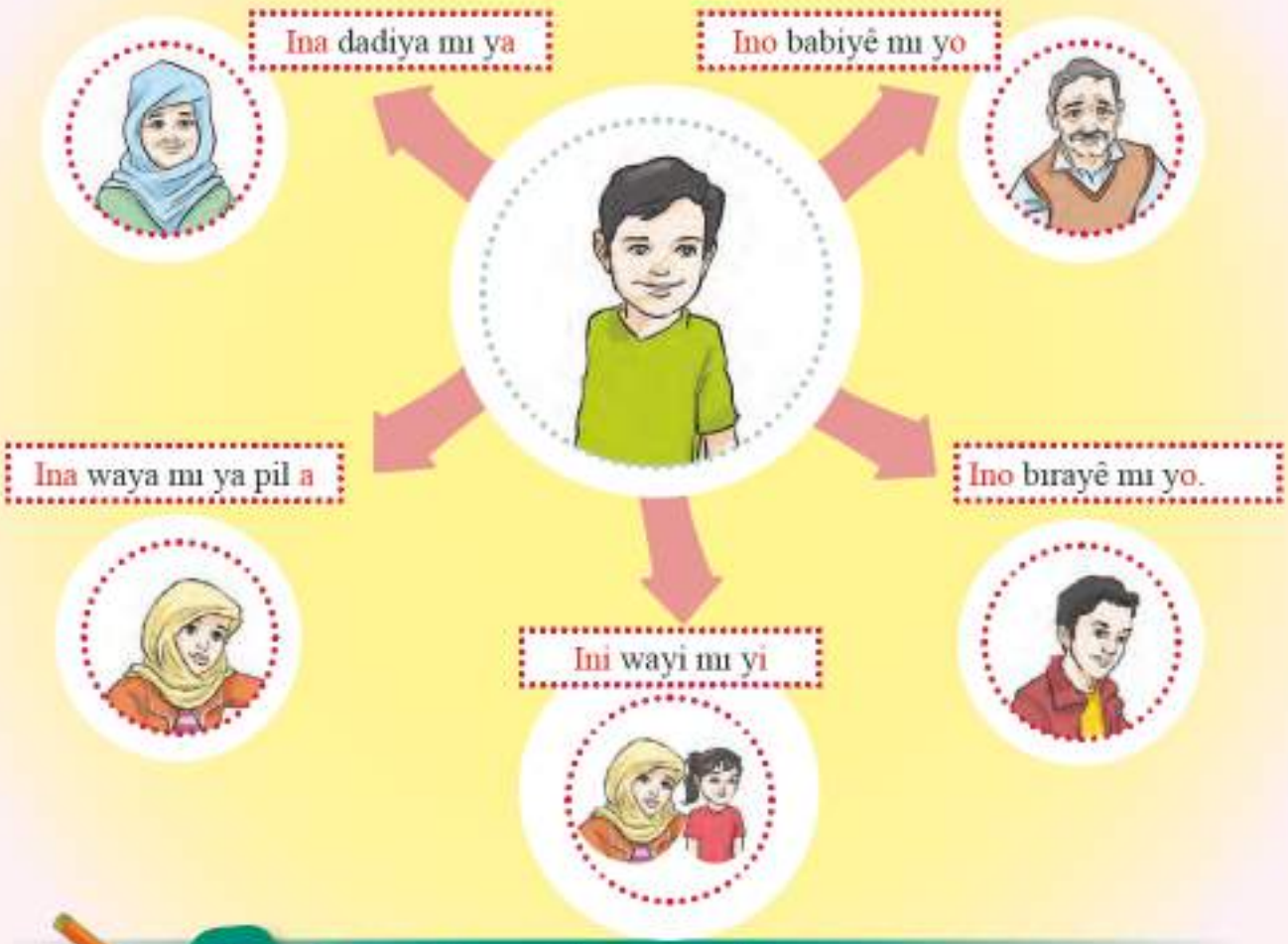

F Goreyê keyeyê xu bınusên

Nameyê mı .....

Nameyê babiyê mı .....

Nameyê dadiya mı .....

Nameyê bırayê mı .....

Nameyê waya mı .....

Nameyê pırıka mı .....

Nameyê pırıkê mı .....

G Şecereya keyeyê

Ğ Şıma zi xu u keyeyê xu bıdên şınasnayiş

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

UNİTEYA 2.

QISIMÊ HİRİYIN • GURE U MESLEG

A Goştari bıkerên u bıwanên

Melım

Toxtor

Şane

Deyırbaz

Nanpoc

Mımar

Mışag

B Goştari bıkerên u bıwanên

Ez melım a.
Ez mekteb dı ders dana.

Ez deyirbaz o.
Ez deyiran vano.

Ez cıtyer o. Ez cıt keno
u hêga rameno.

Ez mışag o.
Ez ğele çineno.

Ez toxtor a.
Ez nêweşan muayene kena.

Ez nanpoc o.
Ez nan poceno.

Ez mimar a.
Ez projeyan vırazena.

Ez şane yo.
Ez pesi çerêneno.

C Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

Ez ..... a.
Ez ..... vırazena.

Ez ..... a.
Ez nêweşan muayene kena.

Ez ..... yo.
Ez ..... çerêneno.

Ez ..... o.
Ez ..... poceno.

Ez ..... o.
Ez ..... keno u ..... romeno.

Ç Keyeyê şıma dı kam çı gure keno? Bınusên

Dadiya mı .....

Babiyê mı .....

Waya mı .....

Bırayê mı .....

D Şıma wazeni çı gure bıkeri?

Ez wazeno.....

Tı wazeni.....

A wazena.....

O wazeno.....

E Goştari bıkerên u bıwanên

-Merheba.

-Merheba.

-Tı çı gure keni?

-Ez asınger o.

-Asınger se keno?

-Asınger tırpan, torzin, vaşturi vırazeno.

Ê Goştari bıkerên u bıwanên

-Merheba.

-Merheba.

-Tı çı gure keni?

-Ez solderz o.

-Solderz se keno?

-Solderz solan derzeno.

F Cayanê vengan goreyê resımi dekerên

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XEBATİ MUSAYİŞİ

Nameyê mı Salih o. Ez duyes serre yo. Ma Çolig dı cuyeni. Keyeyê ma dı şeş teni esti. Nameyê babiyê mı Receb o. Nameyê dadiya mı Zerifa ya. Nameyê waya mı Dılşa ya. Nameyê pırkê mı Hesen o. Nameyê pırka mı Hewa ya. Babiyê mı Muş ra yo. O melım o. Dadiya mı Xarpêt ra ya. A keyver a. Waya mı wendekar a. A sınıfa yoyın dı wanena. Pırkê mı u pırka mı meselayanê verinan hol zani. Ma rê meselayan vani. Ma yobinan ra zaf hes keni.

A Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1. Salih çend serre yo?

.....

2. Keyeyê Salihi dı çend teni cuyeni?

.....

3. Babiyê Salihi çı gure keno?

.....

4. Dadiya Salihi çara ya?

.....

5. Piriki Salihi çıta hol zani?

.....

B Goreyê resıman wextanê roci bınusên

şanê tu weş bo / nimrocê tu weş bo / sêrsıbayê tu weş bo / şewa tu weş bo

....

C Mesleganê cêrinan zerreyê xaçapers dı bınusên

seydar
mimar
mışag
melım
dıkandar

				d		
				ı		
				k		
				a		
				n		
				d		
				a		
				r		

Ma ına unite dı çıta musayi? ✓ ✗

- ☐ Ez eşkena/o wextanê roci ciya bıkeri.
- ☐ Ez eşkena/o xu bıdi şınasnayiş.
- ☐ Ez eşkena/o keyeyê xu bıdi şınasnayiş.
- ☐ Ez eşkena/o gureyê yo teni bıpersi.

HURMET

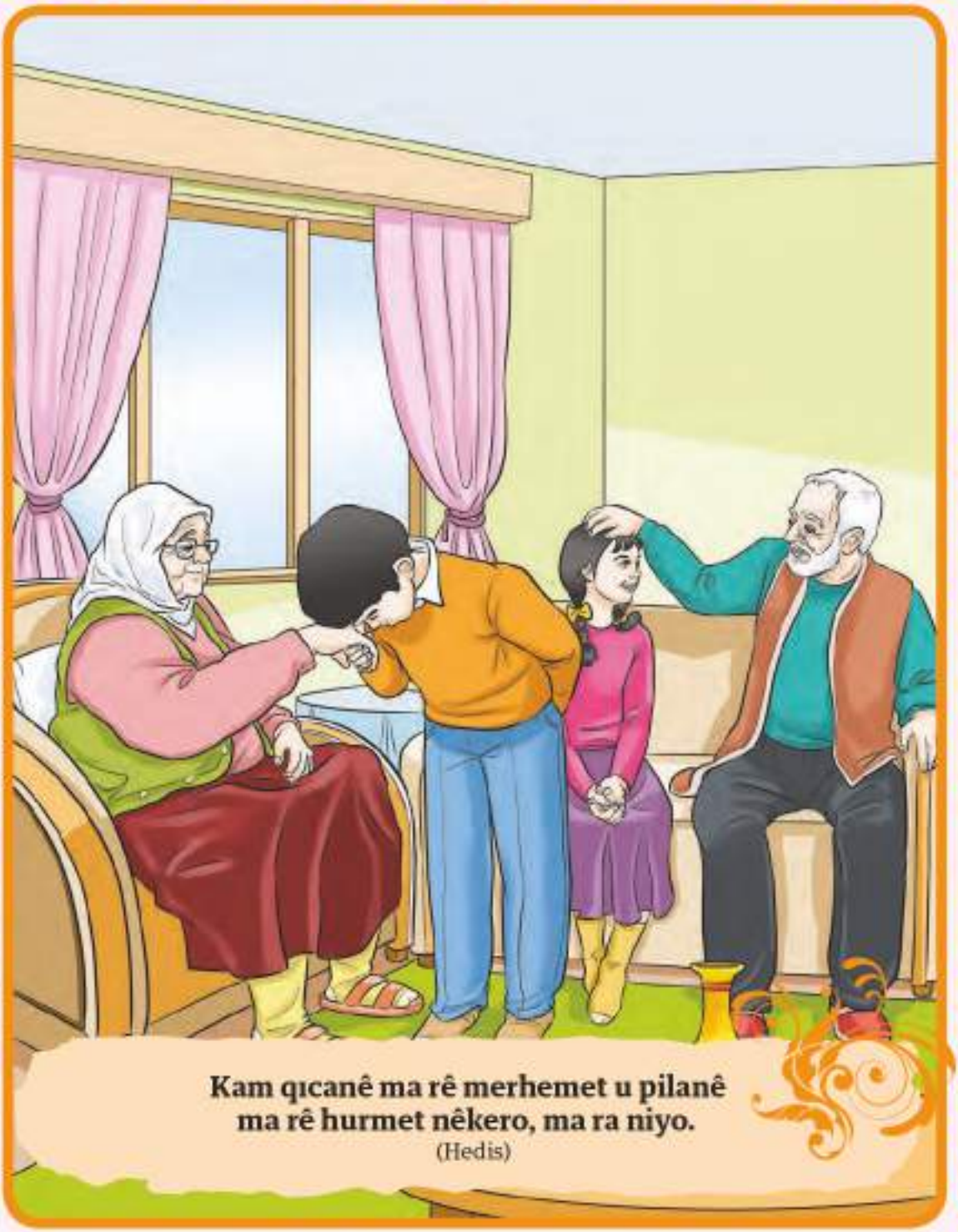

Kam qıcanê ma rê merhemet u pilanê ma rê hurmet nêkero, ma ra niyo.
(Hedis)

NOTİ

UNİTEYA 3.

MEKTEB U BANÊ MI

Mektebê Mı

Banê Mı

Mektebê mı çı weş o
Qê ma cayê musayiş o
Ez wendış hol zano
Mekteb ra hes keno

Ma ına unite dı çıta museni?

- Ma mektebê xu şınasneni u dani şınasnayiş.
- Ma banê xu u çımeyanê ey museni.
- Ma kulubanê mektebi şınasneni.

UNITEYA 3.

QISIMÊ YOYIN • MEKTEBÊ MI

A Goştari bıkerên u bıwanên

Nameyê mı Dilan a. Ez mektebê Ehmedê Xasi dı wanena. Mektebê mı zaf gırd o. Ez şına sınıfa pancın. Sınıfa mı qata yoyın dı ya. Sınıfa mı dı heştyes wendekari esti. Ma sınıf u mektebê xu pak geni.

Ez çenteyê xu şan ra hedre kena. Qelem, qelemtaş, cetwel, pakker, defter, kıtab ra kamci lazım i, ez inan erzena çente. Ez her roc pê keyfweşi şına mekteb. Baxçeyê mektebi dı embazanê xu vinena u inan dır ziyar kena. Pê vengê zengıli ma nezaretê melımanê xu dı şıni sınıfan.

B Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1-Nameyê mektebê Dilan çıta yo?

.....

2-Dilan şına sınıfa çendın?

.....

3-Sınıfa Dilan dı çend wendekari esti?

.....

4-Dilan çenteyê xu çı wext hedre kena?

.....

5-Talebeyi baxçe dı kami vineni u se keni?

.....

6-Talebeyi çı wext şıni sınıfan?

.....

C Kelimeyanê cêrinan bıwanên

Ç Goştari bıkerên u bıwanên

A: Ina çıta ya?
B: Ina masa ya.

A: Ino çıta yo?
B: Ino kıtab o.

A: Ini çıta yi?
B: Ini qelem i.

D Goreyê resıman cewabê persan bınusên

A: Ino çıta yo
B: .....

A: Ina çıta ya?
B: .....

A: Ini çıta yi?
B: .....

E Goştari bıkerên u kelimeya ki vaciyena işaret bıkerên

☐ qelem	☐ babi	☐ qelemtaş	☐ des
☐ masa	☐ pakker	☐ way	☐ komputer
☐ çente	☐ dadi	☐ panc	☐ xerita
☐ mikroskop	☐ sınıf	☐ heşt	☐ selam

Ê Bıwanên u qısey bıkerên

Melım: Gelê wendekaran şıma kamci ders ra hes keni?

Hesen: Ez dersa matematiki ra hes keno. Ez dersa matematiki dı omaran museno.

'sman: Ez dersa ɔori ra hes keno. z dersa spori dı ud kay keno.

Elif: Ez dersa muziki ra hes kena. Ez dersa 'muziki dı ɹeyiran vana.

Kerim: Ez dersa Zazaki ra hes keno. Ez dersa Zazaki dı zıwanê xu museno.

Fatma: Ez dersa dini ra hes kena. Ez dersa dini dı helal heram musena.

/ma: Ez dersa ɹımi ra hes kena. z ına ders dı esıman vırazena.

Heyder: Ez dersa fen ra hes keno. Ez dersa fen dı şıno laboratuvar.

F Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

Hesen omaran dersa ..... dı museno.

Elif deyiran dersa..... dı vana.

Kerim zıwanê xu dersa ..... dı museno.

Fatma helal u heram dersa .....dı musena.

Şeyma resıman dersa ..... dı vırazena.

G Goştari bıkerên u bıwanên

Ma mekteb dı bê dersan zobina xebatan keni, ımi xebatan ra yo zi kulub i.

Şehriban:

Ez wendış ra hes kena, nameyê kuluba mı kıtabxane yo.

Evdıllah:

Ez gud ra hes keno, nameyê kuluba mı spor o.

Zelal:

Ez estanıkan ra hes kena. Nameyê kuluba mı folklor a.

Cemal:

Ez şiir nuseno, nameyê kuluba mı edebiyat o.

Mehmud:

Ez ardımkari ra hes keno, nameyê kuluba mı ardımkari ya.

Ğ Goreyê nuşteyi cumleyan u resıman bıresnên yobinan

A Şehriban

1

B Cemal

2

C Evdıllah

3

4

Ç Zelal

D Mehmud

5

A	B	C	Ç	D

UNITEYA 3.

QISIMÊ DIYIN • BANÊ MI

A Goştari bıkerên u bıwanên

Yasin: Ino banê ma yo.

Yaqub: Ino zi banê ma yo.

Yasin: Banê ma dı eywanêka gırd u çar wadeyi esti.

Yaqub: Banê ma qıc o, yo eywan u dı wadeyi banê ma esti.

Yasin: Banê ma qata pancın dı yo.

Yaqub: Banê ma yo qat o.

Yasin: Binaya ma dı asansor esto.

Yaqub: Verê banê ma dı yo baxçeyo hira esto.

B Goştari bıkerên u bıwanên

Wadeyê ronıştışi

Wadeyê qıcan

Qıb

Baxçe

Eywan

Hemam

Destawxane

C Goştari bıkerên u bıwanên

Ina eywan a.
Ma tiya dı mısafıran hewêneni.

Ino wadeyê romıştışi yo.
Ma tiya dı diwan keni.

Ina qıb a.
Ma tiya dı werê xu poceni

Ino wadeyê mı yo.
Ez tiya dı ders xebıtiyeno u kono ra.

Ino hemam o.
Ma tiya dı xu şuweni.

Ino baxçe yo.
Baxçeyê ma dı dari u vılı esti.

Ç Cumleyanê cêrinan u resıman bıresnên yobinan

A Ma tiya dı werê xu poceni.

B Ma tiya dı xu şuweni.

C Ma tiya dı mısafiran keni meyman.

Ç Ma tiya dı kay koni u kuweni ra.

1

2

3

4

A	B	C	Ç

D Goreyê banê xu cewab bıdên persanê cêrinan

Banê şıma çend qat o?

.....

Banê şıma çend çıme yo?

.....

Baxçeyê banê şıma esto?

.....

Banê şıma şarıstan dı yo, yan dew dı yo?

.....

Banê şıma gırd o yan qıc o?

.....

Wadeyi banê şıma teng i yan hira yi?

.....

Banê şıma mekteb ra nızd o yan dur o?

.....

E Goştari bıkerên u bıwanên

gırd-qıc

kılm-derg

zaf-tay

Ê Bıwanên u resımo raşt işaret bıkerên

Ino mikroskop gırd o.

Ina masa qıc a.

Ina dar derg a.

Ini baloni zaf i.

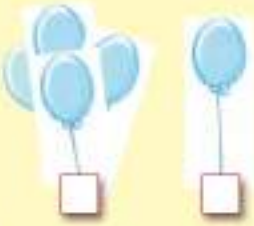

A Cayanê vengan goreyê xu dekerên

Nameyê mı ……..…..

Ez şına/o mektebê……

Ez sınıfa …….. wanena/o.

Sınıfa mı qata……. dı ya.

Sınıfa ma dı …… wendekari esti.

Ez dersanê ……., ……u …….. hes kena/o.

B Hacetanê sınıf resım ser dı bınusên

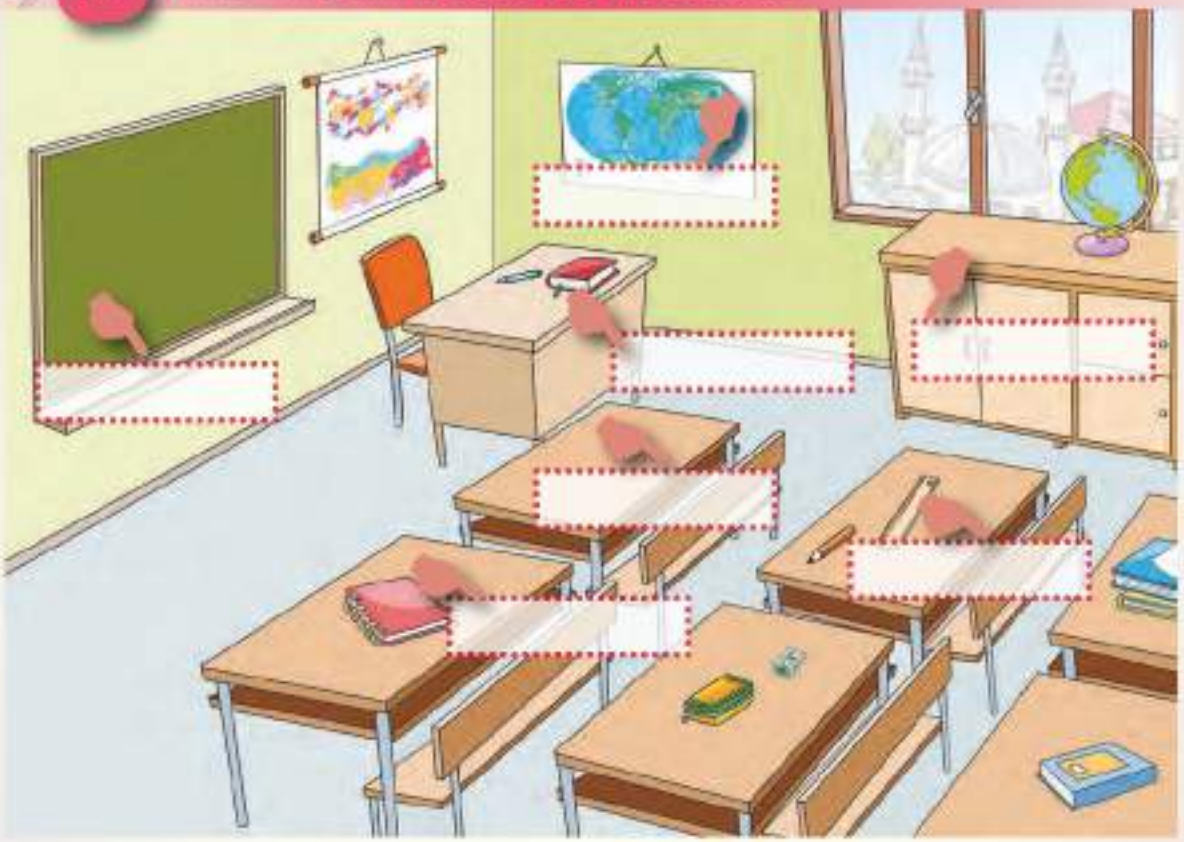

C Goştari bıkerên u bıwanên

Nameyê mı Remzi yo.

Ini embazi mı Sinem u Rıza yi.

Sınıfa ma dı eyro seba kuluban vicnayiş vıraziya.

Ez kıtaban ra hes keno, mı kuluba kıtabxane tercih kerd.

Sinem kuluba ardımkari vicna.

Rıza elaqe mocneno medya u neşır, ey kuluba medya u neşır vicna.

Bê inan zobina kulubi zi esti.

Embazanê binan kulubi resım, muzik, spor, folklor u ê bin vicnayi.

Ç Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

nameyê / Remzi / yo / mı

.....

Sinem / vicna / ardımkari / kuluba

.....

esti / kulubi / zobina / zi / bê / inan

.....

D Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1-Sınıf dı qê çıtayi vicnayiş vıraziya?

.....

2-Remzi çıta ra hes keno u kamci kulub vicna?

.....

3. Sinem kamci kulub tercih kerd?

.....

4. Kami kuluba medya u neşır vicna?

.....

5. Embazanê binan zobina kamci kulubi vicnayi?

.....

E Goreyê xu cewabê persanê cêrinan bıdên

Tı kamci kulub dı ca gena/i?

.....

Tu çıra ıma kulub tercih kerd?

.....

Kuluba tu çı fealiyeti kerdi?

.....

Ê Kelimeyi ki vaciyeni işaret bıkerên

F Kaya cêrin pa embazanê xu sınıf dı kay bıkerên

Dı deqiqayi bıoniyên resımi ra. Dıma kıtabê xu bıqefılnên. Virê şıma dı çı haceti sınıf mendi, inan ra nameyê des çiyan defterê xu dı bınusên.

Ma ına unite dı çıta musayi? ✓ ✗

- ☐ Ez hacetanê sınıf şınasnena/o.
- ☐ Ez eşkena/o kuluba xu bıdi şınasnayiş.
- ☐ Ez çımeyanê banê xu şınasnena/o.
- ☐ Ez eşkena/o banê xu bıdi şınasnayiş.
- ☐ Ez gırd-qıc, kılm-derg, zaf-tay ciya kena/o.

EDALET

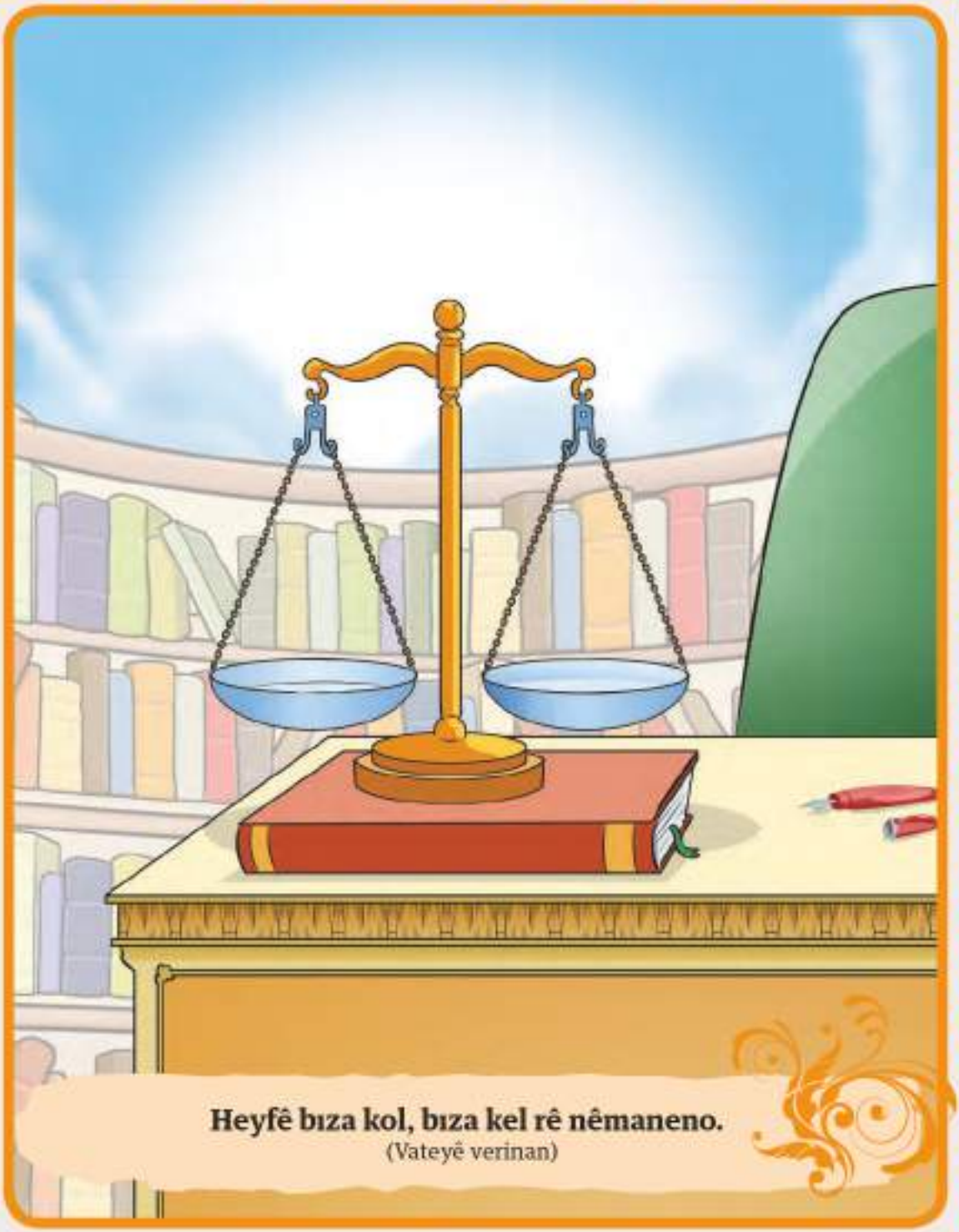

Heyfê bıza kol, bıza kel rê nêmaneno.
(Vateyê verinan)

NOTİ

UNİTEYA 4.

LEŞ U WEŞİ

LEŞA MA

PAKİ U WEŞİ

Ma ına unite dı çıta museni?

- Ma leşa xu şınasneni.
- Ma waslayanê xu şınasneni.
- Ma leşa xu seni pak geni?
- Ma xu nêweşi ra seni paweni?

QISIMÊ YOYIN • LEŞA MA

A Goştari bıkerên u bıwanên

por

pırnık

fek

qırık

qol

dest

çaqe

lıng

çım

goş

alışk

doş

sine

gışt

pize

B Goştari bıkerên u bıwanên

1 Por
2 Çare
3 Goş
4 Alışk
5 Pırnık
6 Çım
7 Mıjag
8 Bıru
9 Lew
10 Fek
11 Dından
12 Zıwan
13 Çene
14 Qırık
15 Mıl

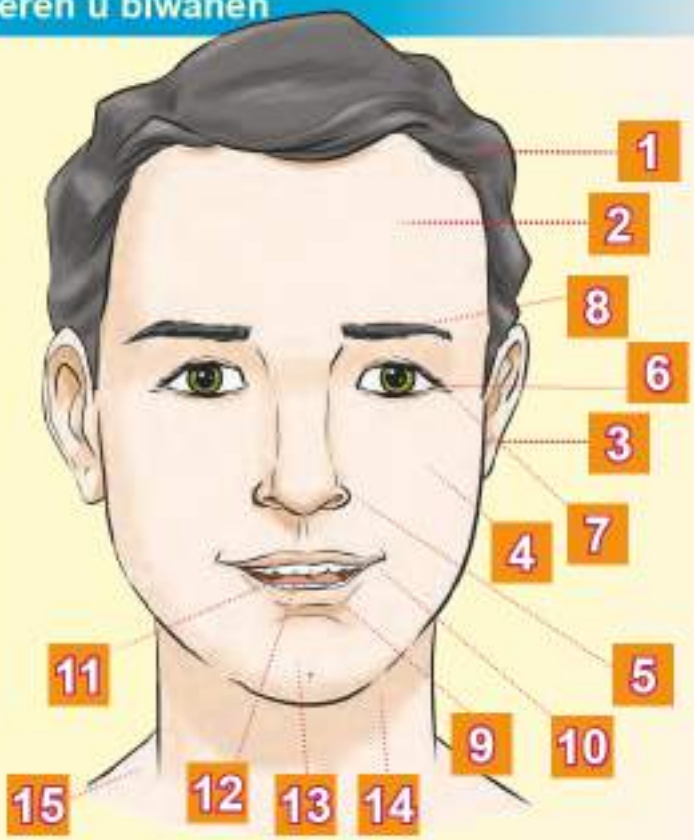

C Nuşteyê cêrini bıwanên

Selami: Selamun aleykum.
Cemil: Aleykum selam.
Selami: Cemil tı zani sare u riyê ma dı kamci waslayi esti?
Cemil: Ê, ez zano. Ez, ê waslayan bıomari?
Selami: De bıomar, zaf beno weş.
Cemil: Por, çımi, fek, pırnık, goşi, bıru, mıjag, alışk, çene u mıl.
Selami: La tu çend waslayi xu vira kerdi. İnan zi ez vaci. Lew, zıwan, çare u qırık.

Ç Goştari bıkerên u bıwanên

Ez goş o.
Ez heme vengan şınaweno.

Ez çım o. Ez her çi vineno.
Rengan u çiyan vicneno.

Ez pırnık a. Ez nefes gena u her çi buy kena.

Ez dest o. Ez germ u serd ciya keno.

Ez zıwan o. Ez çiyi weri tamneno u qal keno.

D Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

Goş se keno?

.....

Pırnık se kena?

.....

Zıwan se keno?

.....

Çım se keno?

.....

Dest se keno?

.....

E Cumleyanê cêrinan u resıman bıresnên yobinan

1 Mı yo kutık di

2 Mı yo veng şınawıt

3 Mı yo gula sur buy kerd

4 Mı yo saya şırın werd

5 Mı yo nana germın gırot

A

B

C

Ç

D

Ê Goştari bıkerên u bıwanên

Pize

Doş

Qol

Arısne

Dest

Gışt

Nengu

Lıng

Çaqe

F Raştê waslayanê cêrinan resım dı işaret bıkerên

Lıng

Gışt

Dest

Nengu

Çım

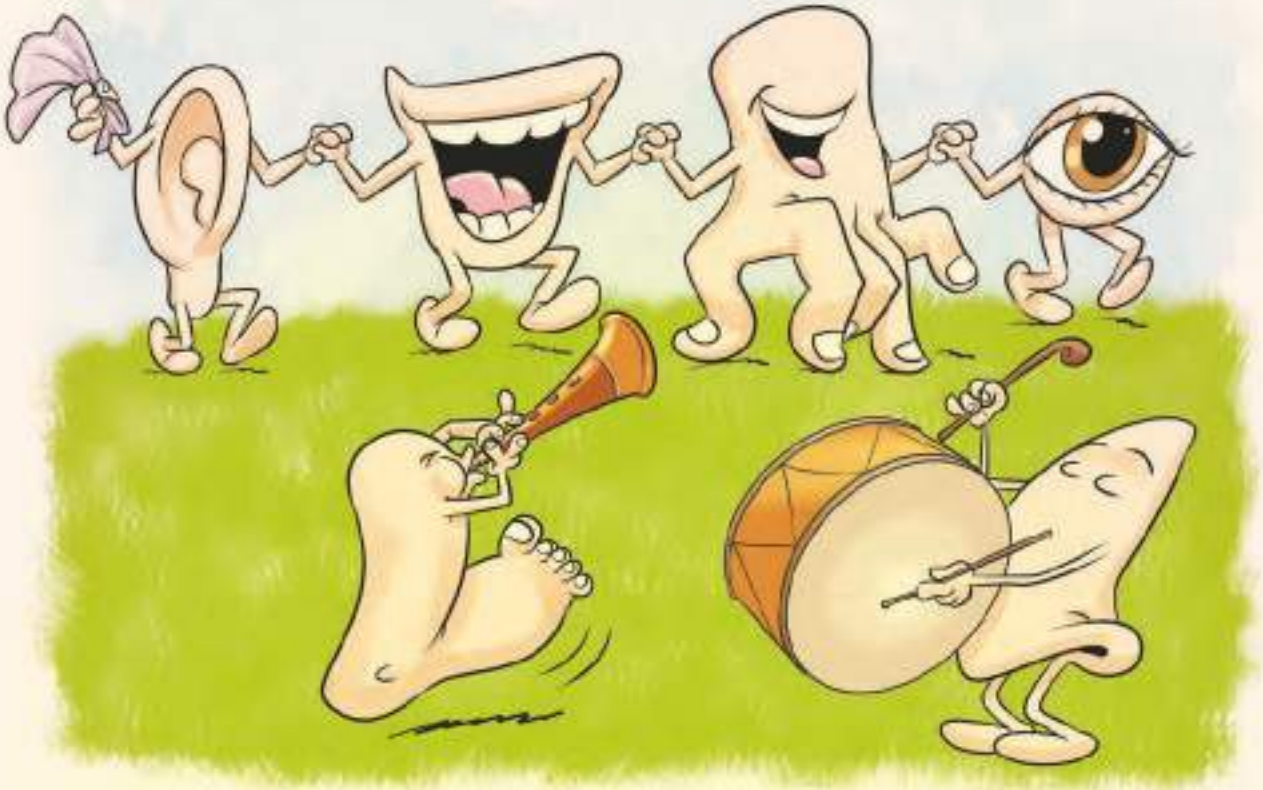

Heyron çımon çim hekımon
Qırbon çımon çim hekımon
Erê gulê yemman yemman yemman
Esmerê delalê yemman

Heyron gueşon guêş argueşon
Qırbon gueşon guêş argueşon
Erê gulê yemman yemman yemman
Esmerê delalê yemman

Heyron gışton kuên vêr kışton
Qırbon gışton kuên vêr kışton
Erê gulê yemman yemman yemman
Esmerê delalê yemman

Heyron kıfton qij wên kufton
Qırbon kıfton qij wên kufton
Erê gulê yemman yemman yemman
Esmerê delalê yemman

Heyron zıncon qic wên guncon
Qırbon zıncon qic wên guncon
Erê gulê yemman yemman yemman
Esmerê delalê yemman

Heyron sari sar mıtari
Qırbon sari sar mıtari
Erê gulê yemman yemman yemman
Esmerê delalê yemman

(Mıntıqaya Çoligi ra – Anonim)

QISIMÊ DIYIN • **PAKİ U WEŞİ**

A Goştari bıkerên u bıwanên

Ez sêrsıbay ro wırzena.

Ez destanê xu u riyê xu şuwena.

Ez arayi kena.

Ez dındananê xu fırçe kena.

Ez porê xu şane kena

Ez cılanê pakan dana xu ra.

B Bıoniyên resıman ra u bınusên

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

C Eg cumleyi cêrini raşt i (R) ğelet i (Ğ) bınusên

Ez wırzeno, destanê xu u riyê xu şuweno. (....)

Ez her roc yo dor dındananê xu fırçe keno. (....)

Ez nenguyanê xu keno derg. (....)

Ez verê eyneyi dı porê xu şane keno. (....)

Ez tımotım xu keno lêşın. (....)

Ez kıncanê xu qat keno, wadeyê xu pak depışeno. (....)

Ç Cumleyanê cêrinan bıwanên u cayanê vengan dekerên

Melım: Wer ra ver u dıma ma se keni?

Zeynep: .....

Melım: Aferin Zeynep, tu raşt va. Ma hefte dı dorêk çıta qesneni?

Maruf: Ma porê xu qesneni.

Melım: Nê Maruf, tu ğelet va.

Nihat: .....

Melım: Aferin Nihat, tu raşt va. Ma verê eyneyi dı se keni?

Şahin: .....

Melım: Aferin Şahin! Ma çıta qat keni u ma ça pak depışeni?

Esma: .....

Melım: Aferin şıma rê. Gereka ma qê weşiya xu, xu pak depış.

D Goştari bıkerên u bıwanên

Rocêk yo mikrob xu rê geyreno ca. Oniyeno berê yo bani akerde yo. Ber ra şıno zerre. Hêdi hêdi derenca ra şıno cor u dano ber rı.

-Teq teq teq!

-Tı kam i?

-Ez o ez, ber aker.

-Ez tı nêşınasnena. Tı kam i, tı çıta wazeni?

-Ez mikrob o. Ez ameyo tu keno nêweş.

-Nê, tı nêşkeni mı nêweş bıkeri. Ez hol kota ra. Mı zerzewat u feki werdi. Ez xu u doruverê xu pak gena. Mı derzin zi da xu ru. Tı seni mı keni nêweş?

- Heywax!... Tı raşt a vana, ez nêşkena tu nêweş bıkeri.

Dadiya Berfin pê awa sabunın keye pak kerdên. Lınga mikrobi resiyena ra u xu teberê keye dı vineno.

E Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

Kam xu rê gêreno ca?

.....

Mikrob seni derenca ra şıno cor?

.....

Berfin çıra ber anêkena?

.....

Mikrob semedê çı şıno keyeyê Berfin?

.....

Mikrob çıra nêşkeno Berfin nêweş bıkero?

.....

Dadiya Berfin se kena?

.....

Mikrobi kamci keyeyan ra hes nêkeni?

.....

.....

.....

.....

Ê Pê kelimeyanê cêrinan cumleyan bınusên

Mikrob: .....

Nêweş:.....

Weşi: .....

Paki:.....

F Goştari bıkerên u kelimeyi ki vaciyeni işaret bıkerên

Derece

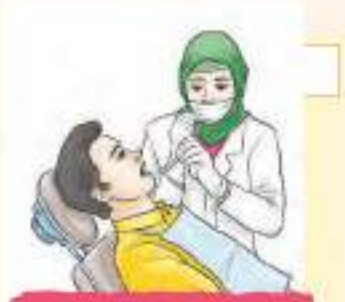

Toxtora dındanan

Dıştar

Ambulans

Surıc

Kıxe

Tew

Toxtor

Nêweşxane

Sare gırotış

Dolaba daru

Daru

XEBATÎ MUSAYİŞİ

A Kamci gure raşt o kamci gure ğelet o işaret bıkerên

- Sami her roc hamburger weno u kola şımeno.
- Seyitxan her roc spor keno.
- Hatice heta nimeyê şew komputer dı kay kena.
- Cemil awa cemedın şımeno.
- Helin rakotış ra ver dındananê xu fırçe kena.
- Meryem wer ra ver destanê xu şuwena.

Talebeyi	Raşt	Ğelet
Sami		
Helin		
Cemil		
Seyitxan		
Hatice		
Meryem		

B Kelimeyanê cêrinan xaçapers dı bıvinên u şifre bınusên

P	Q	F	E	K	E	K	Z	L	D
İ	I	S	İ	N	E	I	E	L	E
Z	R	Ç	A	Q	E	F	G	E	S
E	I	Ç	I	M	Ş	T	I	W	T
R	K	Q	O	L	P	A	Ş	X	U
I	P	A	K	D	O	E	T	P	I
N	E	N	G	U	R	L	I	N	G
Ş	G	O	Ş	E	N	M	I	L	A

- PİZE
- KIFT
- DEST
- NENGU
- ÇIM
- LEW
- GOŞ
- MIL
- QOL
- SİNE
- LING
- GIŞT
- POR
- RI
- QIRIK
- FEK
- ÇAQE

C Numreyê kelimeyan resım ser dı bınusên

1.por 2.çım 3.pırnık 4.goş 5.fek 6.alışk 7.qırık 8.doş 9.qol
10.dest 11.gışt 12.pize 13.lıng 14.çaqe 15.dından

Ç Şıma xu nêweşi ra seni paweni bınusên

.....

.....

.....

.....

.....

Ma ına unite dı çıta musayi? ✔ ✘

- ☐ Ez leşa xu şınasnena/o.
- ☐ Ez waslayanê leşa xu ciya kena/o.
- ☐ Ez pakiya leşa xu zana/o.
- ☐ Ez nameyê çend nêweşiyan zana/o.

PAKİ

Paki nimeyê iman a.
(Hedis)

NOTİ

UNİTEYA 5.

MEWSİM U TEQWİM

Mewsimi

Aşmi

Roci

Saeti

Ma ına unite dı çıta museni?

- Ma mewsiman şınasneni.
- Ma nameyê aşman museni.
- Ma rocanê hefteyi museni.
- Saet çend a?

UNITEYA 5.

QISIMÊ YOYIN • **MEWSİMİ**

A Goştari bıkerên u bıwanên

Wesar

Wesari dı hewa beno nerm.
Vor heliyena.
Şıli zaf varena.
Her ca beno zergun.
Dari vıl keni.
Tar u tur dano teber.

B Goştari bıkerên u bıwanên

Amnan

Amnani dı hewa beno germ.
Dari fêki geni.
Hêgayi beni zerd.
Rezi çiyeni.
Mekteb beno tetil.
Amnani dı roci beni derg.
Şewi beni kılm.

C Goştari bıkerên u bıwanên

Payiz

Payizi dı hewa beno
wenık.
Pelê daran beno zerd.
Dari pelê xu rışneni.
Şıliya payizi dest pêkena.
Mekteb abeno.

Ç Goştari bıkerên u bıwanên

Zımıstan

Zımıstani dı hewa beno serd.
Vor varena.
Domani merdımvor vırazeni u
gudvor kay keni.
Ino mewsim dı roci beni kılm,
şewi beni derg.

D Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

- Yo serr dı ……. mewsimi esti.
- Wesari dı hewa beno …….
- Pelê daran …….. beno zerd.
- …….. dı vor varena.
- …… dı hewa beno germ.

E Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

- Qıci çı wext gudvor kay keni?
- ……
- Vor çı wext heliyena?
- ……
- Mekteb çı wext abeno?
- ……
- Dari çı wext fêki geni?
- ……
- Hewa çı wext beno germ ?
- ……..

Ê Eg cumleyi cêrini raşt i (R) ğelet i (Ğ) bınusên

- Wesari dı vor heliyena (……..)
- Zımıstani dı hewa beno germ (……..)
- Dari pelê xu amnani dı rışneni (……..)
- Zımıstani dı roci beni kılm (……..)
- Payizi dı mektebi abeni (……..)

F Goştari bıkerên u bıwanên

Vor

Laser

Şıli

Hor

Torg

Horyes

Serd

Germ

Tic

QISIMÊ DIYIN • AŞMİ

A Goştari bıkerên u qısey bıkerên

Wesar

Edar | Nisan | Gulan

Amnan

Heziran | Temuz | Tebax

Payiz

Keşkelon | Tışrino verin | Tışrino peyin

Zımıstan

Kanuno verin | Kanuno peyin | Sıbat

B Goştari bıkerên u bıwanên

Ayşe: Merheba Fatma.
Fatma: Merheba Ayşe.
Ayşe: Yo serr dı çend mewsimi esti?
Fatma: Yo serr dı çar mewsimi esti.
Ayşe: Nameyê inan çıta yo?
Fatma: Wesar, amnan, payiz u zımıstan.
Ayşe: Yo serr dı çend aşmi esti?
Fatma: Yo serr dı duyes aşmi esti.
Ayşe: Wesari dı kamci aşmi esti?
Fatma: Wesari dı edar, nisan u gulan esti.
Ayşe: Ma ınka kamci aşm dı yi?
Fatma: Ma aşma nisani dı yi.
Ayşe: Tı kamci aşm dı ameya dınya?
Fatma: Ez aşma tebaxi dı ameya dınya.
Ayşe: Mektebê şıma kamci aşm dı abeno?
Fatma: Mektebê ma aşma keşkeloni dı abeno.

C Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1. Yo serr dı çend aşmi esti?

.....

2. Yo serr dı çend mewsimi esti?

.....

3. Nameyê mewsiman çıta yo?

.....

4. Aşma gulani kamci mewsim dı ya?

.....

5. Yo mewsim dı çend aşmi esti?

.....

6. Aşma tebaxi kamci aşm ra dıma yena?

.....

Ç Goreyê mewsiman nameyê aşman bınusên

Wesar	Amnan	Payiz	Zımıstan
Edar		Keşkelon	
	Temuz		
			Sıbat

D Eg cumleyi cêrini raşt i (R) ğelet i (Ğ) bınusên

- Edar aşma wesari ya (……..)
- Tebax u nisan aşmi amnani yi. (……..)
- Keşkelon aşma payizi ya. (……..)
- Tışrino peyin aşma zımıstani ya. (……..)
- Sıbat aşma zımıstani ya. (……..)
- Heziran u temuz aşmi amnani yi. (……..)

E Pê herfanê cêrinan nameyê aşman bınusên

DARE EDAR ……..	KOLEŞKEN ……..	ONUKAN NEYİP ……..	ZEMUT ……..
XEBAT ……..	İZHAREN ……..	NİŞTIRO YEPİN ……..	İNSAN ……..
OŞITRİN NİVER ……..	LAGUN ……..	NAKUNO ENVİR ……..	BITAS ……..

Serr Gêrena

Yo serr dı çar mewsimi
Bêrên ma piya bıomar
Wesar amnan payiz zımıstan
Weşo nameyê mewsiman

Wesar amnan payiz
Zımıstan yeno vor varena
Teber puk u zaf serdın o
Lez xu berz verê soba

Zımıstano derg qediyeno
Dıma wesaro xelif yeno
Eḑar nisan u gulan
Dınya xemılyena pê vılan

Amnan o, tie germın a
Wextê asnawa tutan a
Heziran temuz u tebax
Dıma payiz yeno ax u wax

Payiz dı dınya bena zerık
Pelê daran hêdi hêdi rışyên
Keşkelon u dıma tışrino verin
Pey ra reseno tışrino peyin

UNİTEYA 5.

QISIMÊ HİRİYIN • ROCİ

A Goştari bıkerên u bıwanên

Ali : Ez roco şeme şıno dew.

Nuredin: Ez roco kıri şıno sinema.

Meryem: Ez roco dışeme şına kursê tiyatro.

Berfin: Ez roco sêşeme embazanê xu dı kay kena.

Zerin: Ez roco çarşeme şına kıtabxane.

Harıs: Ez roco pancşeme asnaw keno.

Kerem: Ez roco yene resım vırazeno.

B Goreyê nuşteyi cayanê vengan dekerên

- Kerem roco ..... resım vırazeno.
- Zerin roco ..... şına kıtabxane.
- Berfin roco ..... embazanê xu dı kay kena.
- Ali roco ..... şıno dew.
- Haris roco ..... asnaw keno.
- Meryem roco ..... şına kursê tiyatro.
- Nuredin roco ..... şıno sinema.

C Eg cumleyi cêrini raşt i (R) ğelet i (Ğ) bınusên

- Kıri ra pê dışeme yeno. (.....)
- Pancşeme dı mekteb beno tetil. (.....)
- Ez hefte dı panc roci şına mekteb. (.....)
- Çarşeme ra pê şeme yeno. (.....)
- Hefte dı hot roci esti (.....)
- Mekteb roco şeme abeno (.....)

Ç Nameyê rocan bınusên

Ş

K

D

S

Ç

P

Y

QISIMÊ ÇARIN • SAETİ

A Goştari bıkerên u bıwanên

20	Vist	26	Vist u şeş	50	Pancas
21	Vist u yo	27	Vist u hot	60	Şêşt
22	Vist u dı	28	Vist u heşt	70	Hotay
23	Vist u hiri	29	Vist u new	80	Heştay
24	Vist u çar	30	Hırıs	90	Neway
25	Vist u panc	40	Çoras	100	Se

B Bıwanên u qısey bıkerên

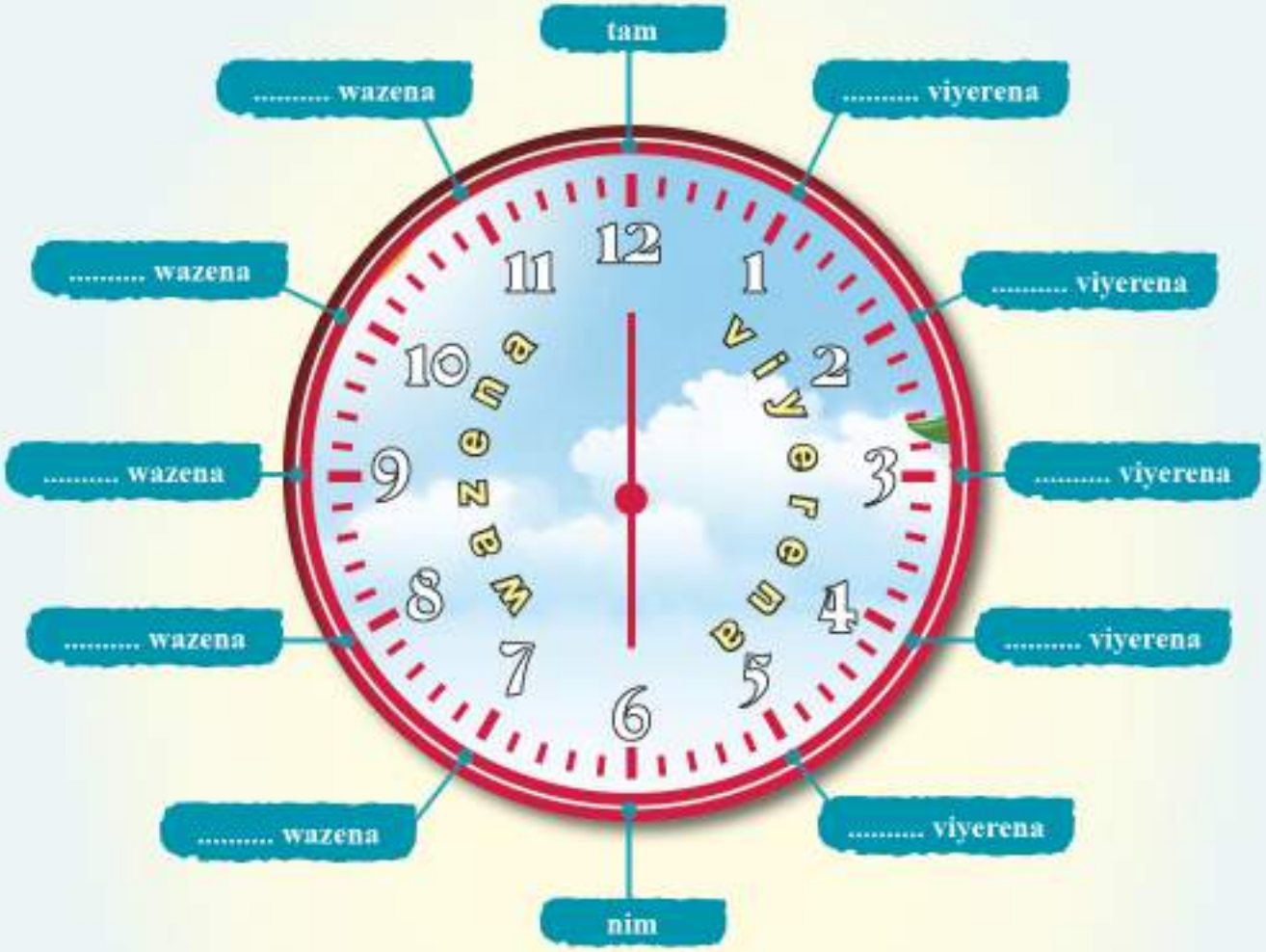

• saet • nim • deqiqa • viyerena
• saniye • wazena/menda

C Goştari bıkerên u bıwanên

05.00

Saet panc a.

06.10

Saet şeşın des viyerena.

12.15

Saet duyesın pancyes viyerena.

08.30

Saet heşt u nim a.

03.52

Saet çarın heşt wazena.

09.40

Saet desın vist wazena.

Ç Saet çend a, bınusên

01.00

.....
.....

11.15

.....
.....

07.30

.....
.....

09.55

.....
.....

D Bıoniyên resıman ra u goreyê xu qısey bıkerên

Saet 07.00

Saet 07.30

Saet 08.00

Saet 08.30

Saet 19.45

Saet 21.30

A Goştari bıkerên u bıwanên

Melım: Seid tı sêrsıbay saet çend dı wırzeni?

Seid: Ez saet hot dı wırzeno.

Melım: Melek tı saet çend dı arayi kena?

Melek: Ez saet hot u nim dı arayi kena.

Melım: Mazlum tı saet çend dı yeni mekteb?

Mazlum: Ez saet heşt dı yeno mekteb.

Melım: Berfin tı saet çend dı şına keye?

Berfin: Ez saet hiri u nim dı şına keye.

Melım: Husên tı yo roc dı çend deqiqayi kıtab waneni?

Husên: Ez her roc çoras u panc deqiqayi kıtab waneno.

B Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

Seid sêrsıbay saet çend dı wırzeno?	
Melek saet çend dı arayi kena?	
Mazlum saet çend dı şıno mekteb?	
Berfin saet çend dı şına keye?	
Hısên yo roc dı çend deqiqa kıtab waneno?	

C Nameyê mewsiman u aşman bınusên

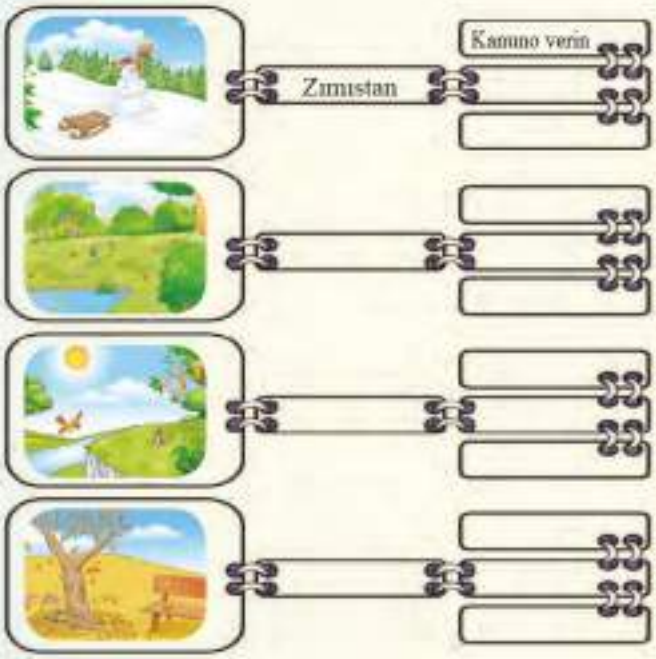

Şıma kamci mewsim dı se keni, bınusên

Ma ına unite dı çıta musayi? ✓ ✗

- ☐ Ez eşkena/o mewsiman ciya bıkeri.
- ☐ Ez nameyê aşman zana/o.
- ☐ Ez zana/o kamci mewsim dı kamci aşmi esti.
- ☐ Ez rocanê hefteyi şınasnena/o.
- ☐ Ez zana/o saet çend a.

ZİYARET

Dadi, babi u merdımanê xu rê holi bıkerên.

(Enfal-75)

NOTİ

UNİTEYA 6.

WER U ŞIMITIŞ

Fêki u zerzewat

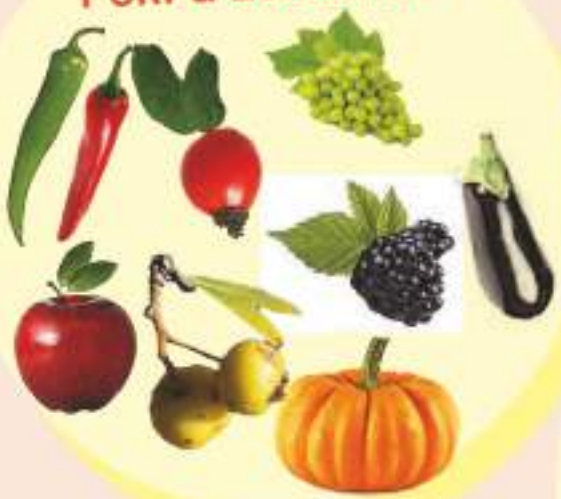

Wer u şımıtış

Ma ına unite dı çıta museni?

- Ma fêkıyan şınasneni.
- Ma zerzewati şınasneni.
- Ma weran museni.
- Ma rengan museni.

A Goştari bıkerên u bıwanên

Sa

Mura

Engur

Xox

Tuy

Henar

Mışmış

Salınc

Alınc

Zebeş

Beşila

Dırık

Vam

Surgul

Sêz

Balu

B Goştari bıkerên u bıwanên

Hesen: Ehmed baxçeyê şıma esto?

Ehmed: Ê. Baxçeyê ma esto.

Hesen: Baxçeyê şıma dı kamci fêkiyi esti?

Ehmed: Baxçeyê ma dı sa, mura, xox, mışmış, engur, tuy u salıncı esti.

Hesen: Tı kamci fêki ra zaf hes keni?

Ehmed: Ez xox ra zaf hes keno. Tı kamci fêki ra zaf hes keni?

Hesen: Ez zi engur ra zaf hes keno. Dadiya mı engur ra zaf çi vırazena.

Ehmed: Dadiya tu engur ra çıta vırazena?

Hesen: Aqit u bastêq vırazena. Engur kena wışk u pê eskıcan xoşaw vırazena.

C Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1) Baxçeyê Ehmedi dı kamci fêkiyi esti?

.....

2) Hesen kamci fêki ra hes keno?

.....

3) Ehmed kamci fêki ra hes keno?

.....

4) Baxçeyê Ehmedi dı henari reseni?

.....

5) Engur ra çıta vıraziyeno?

.....

Ç Baxçeyê keyeyê Ehmedi dı kamci fêkiyi esti? ✓

Sa

Purteqal

Tuy

Mura

Engur

Sêz

Wişne

Goz

Salınc

Mışmış

Surgul

Henar

Vam

Xox

Çileg

D Goştarî bıkerên u bıwanên

Fırıngi

Xıyar

Balıcana sıya

İsot

Kuy

Kartol

Terew

Pîyanz

Sir

Sılq

Lazut

Gula roc

Sung

Rıbês

Kinger

Perpar

E Goştari bıkerên u bıwanên

Esma: Merheba.

Buşra: Merheba.

Esma: Ino bostanê ma yo.

Buşra: Şıma bostanê xu her serr rameni?

Esma: Ê. Ma her serr rameni.

Buşra: Şıma çı wext bostanê xu rameni?

Esma: Ma aşmanê wesari dı rameni.

Buşra: Şıma bostanê xu dı çıta rameni?

Esma: Ma bostanê xu dı fırıngi, xıyar, isot, kuy, sir u piyanz rameni.

Buşra: Zerzewatê bostanê şıma çı wext reseno?

Esma: Zerzewatê bostanê ma aşmanê amnani dı reseno.

Ê Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan binusên

1) Bostanê kami esto?

.....

2) Bostan çı wext ramiyeno?

.....

3) Zerzewat çı wext reseno?

.....

4) Bostan dı kamci zerzewat esto?

.....

F Baxçeyê keyeyê Esma dı kamci zerzewati esti? ✓

Firingi

Kuy

Sir

Sayê binê erd

İsot

Pune

Xıyar

Kelem

Balicana siya

Kartol

Lazut

Perpar

Helerg

Tırşık

Piyanz

QISIMÊ DIYIN • WER U ŞIMITIŞ

A Goştari bıkerên u bıwanên

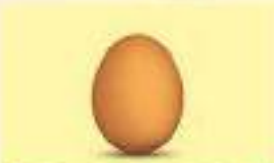
Hak

Aqit

Tontir

Penir

Runkele

Sêrşit

Engemin

Mast

B Goştari bıkerên u bıwanên

C Bıwanên u qısey bıkerên

Ç Goştari bıkerên u bıwanên

Gulizar: Dayê tı se kena?

Dadi: Ez wer pocena.

Gulizar: Tı çıta pocena?

Dadi: Ez mastuwa, zerbet u xoşaw vırazena.

Gulizar: Tı mastuwa pê çıtayi vırazena?

Dadi: Ez pê rız, du u run vırazena.

Gulizar: Tı mastuwa seni vırazena?

Dadi: Ez verco du girênena, dıma rız kena miyan. Heta hest bo ez pocena. Peyni dı zi run kena ser.

Gulizar: Emşo şamiya ma weş a. Ez mastuwa ra zaf hes kena.

D Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1) Dadiya Gulizar se kena?

.....

2) Dadiya Gulizar çıta pocena?

.....

3) Mastuwa pê çıtayi vıraziyena?

.....

4) Gulizar çıta ra hes kena?

.....

E Pê kelimeyanê cêrinan cumle vırazên

kena / her / ez / arayi / roc

.....

hes / gêrın / tı / ra / kena?

.....

şami / ma / hot / dı / weni / saet

.....

Çernıug / weş / a / engura / zaf

.....

serdın / a / zaf / awa / Munzuri

.....

Ê Şarıstanê şıma dı kamci weri namdar i?

.....

.....

.....

.....

.....

F Goştari bıkerên u bıwanên

G Cumleyanê cêrinan bıwanên

Ina engur siya ya.

Ina sung sıpi ya.

Ino lazut zerd o.

Ino isot sur o.

Ina manga gor a.

Ino bastêq qehwe yo

A Goştari bıkerên u bıwanên

Qey weşi u xu nêweşi ra pawıtış lazımo merdım fêki u zebze bıwero. Her welat dı ciya ciya fêki u zebzeyi esti. Tam u rengê fêkiyan u zebzeyan ciya ciya yo. Sayi suri, zerdi u keweyi esti. Tay sayi şırın i, tayi zi tırş i. Engur zi zê sur, zerd, siya ciya ciya rengan dı ya. Tamê tayn engur şırın o, ê tayn zi tırş o. Koyanê welatê ma dı rıbês resena. Rengê rıbês kewe yo, tamê cı zi tırş o. Welatê ma dı isoto zerd, kewe u sur veciyeno. Tamê tayn isoti gızun o.

B Goreyê nuşteyi cewabê persanê cêrinan bınusên

1. Rengê sayan senin o ?

.....

2. Engur kamci rengan dı veciyena?

.....

3. Rıbês ça dı veciyena?

.....

4. Reng u tamê rıbês senin o?

.....

5. Reng u tamê isoti senin o?

.....

C Goreyê resıman cewabo raşt işaret bıkerên

a) Çay
b) Şıt
c) Aw
d) Aqit

a) Run
b) Mast
c) Penir
d) Nan

a) Tırşık
b) Mastuwa
c) Keldoş
d) Kufteya dekerde

a) Kartol
b) Piyanz
c) Sir
d) Fırıngi

a) Hak
b) Engemin
c) Run
c) Goşt

Ma ına unite dı çıta musayi? ✓ ✗

- ☐ Ez fêki şınasnena/o.
- ☐ Ez zerzewat şınasnena/o.
- ☐ Ez weri arayi ciya kena/o.
- ☐ Ez weran şınasnena/o.

ARDIMKARİ

Dest desti şuweno, dest ageyreno riy şuweno.
(Vateyê verinan)

UNÎTEYA 7.

XEBATA SERBEST

Edet

Cayi rındi u tarixi

Kay

Estanık

Vateyê verinan

Dêki

UNITEYA 7.

EDET

Melım, mekteb dı her aşm yo adab musneno wendekaran. Dehkereya ma aşm adabê ziyaret o. Melım qey her adab, wazife dano yo talebe. Talebe zi qey mê adabi afişan keno hedre u sınıf dı mo adab dano şınasnayiş. Wezifedarê adabê ma aşm Usman o. Usmani, dadi u babiyê xu ra persa. Goreyê inan zi badê çend rocan hedreyiya xu kerd. Usmani qey adabê ziyaret, şeş hebi afişi hedre kerdi. Melım, pê xebata Usmani zaf keyfweş bı. Afişi panoya sınıf dı alıqnayi.

Afişi ki Usmani hedre kerdi, inan ra dı heban dı ğeleti esta.
Afişi ki ğeleti inan işaret bıkerên

1. Ziyaret ma eqrebeyan, ciranan u embazan ra keno nızd. ( )
2. Gereka ma ziyaretê nêweşan derg depış. ( )
3. Ziyaret, zerrweşi ser beno. ( )
4. Kam silayê rehm bıkero, Homa rehma xu pê beno. ( )
5. Merdım destveng şıno ziyaret. ( )
6. Gereka ma eqrebeyanê xu zaf ziyaret bıkeri. ( )

UNITEYA 7.

CAYÎ RINDÎ U TARÎXÎ

Gola qulingi

Çemê Munzuri

Camiya pil a Diyarbekiri

Dıza Xarpêti

Gola maseyan

Pırdê Muradi

UNITEYA 7.

WEXTÊ KAY

Nameyê mı Zerifa ya. Ez u embazi xu, ma roco şeme verê keyeyê ma dı lengleng kay keni.

Ma erdi ser heşt hebi çımeyan vırazeni. Ma her çıme pê yo reqem işaret keni. Ma yo xiça tatık keni xu dest. Kam verco destpê bıkero, o xiça xu erzeno çımeyê yoyın. Eg xiç kot zereyê çıme, kayker a xiç ser ra xu erzeno. Ê çımeyanê binan pê lengleng viyereno u reseno çımeyê heştın. Kayker tepiya pê lengleng ageyreno u xiça xu çımeyê yoyın ra geno.

Ina kay dı yo lıng ser vındertış u diqet muhim o.

UNITEYA 7.

HOBİ

Selim

Semra

Hesen u Fexredin

Elif

Wısıf

Zerşa u Zeyneb

Bıoniyên resıman ra kam se keno bınusên

Zerşa u Zeyneb …….. kay keni.

Selim……vırazeno.

Hesen u Fexredin ……. kay keni.

Elif ……..ancena.

Wısıf ……..ceneno.

Semra……..weye kena.

UNITEYA 7.

ESTANIK

Pir u Pısing

Cayêk beno, cayêk nêbeno. Yo pir bena yo zi pısing.

Pir vana:

-Şo bıoni şıt ra hela şıt ameyo amin.

Pısing şına tayn wext viyereno ra ageyrena u yena.

Pısing vana:

-Ez şiya mı şıt amin kerd u ez ameya.

Pir şına oniyena eg pısing şıtê xu werdo, liye zi paşt ser dayo erd ro u şiya. Pir şına geyrena pısing u pısing vinena.

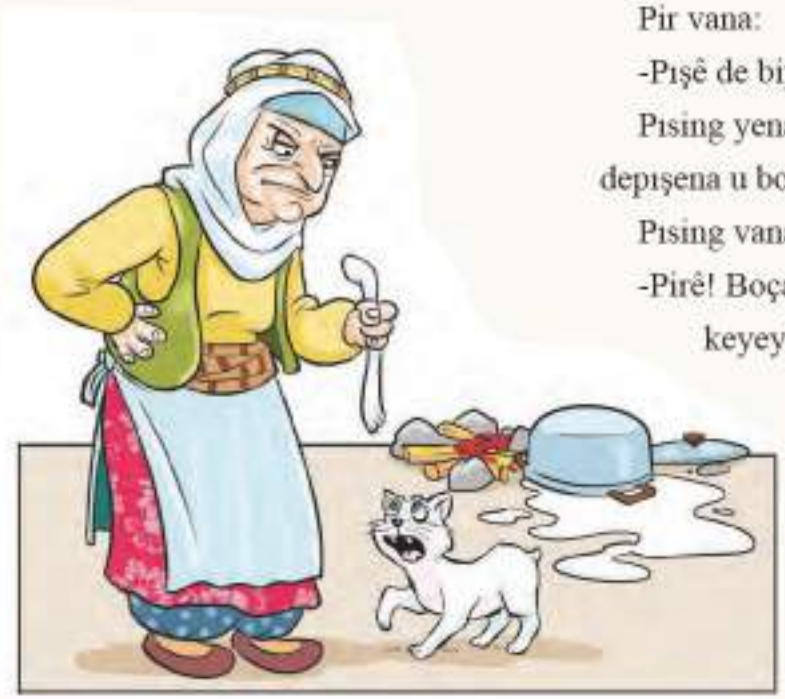

Pir vana:

-Pışê de biyê etiya!

Pısing yena cayê pir. Pir, pısing depışena u boça ey tera kena.

Pısing vana:

-Pirê! Boça mı bıd mı, ez şına keyeyê xalanê xu.

Pir vana:

-Şo mı rê şıt biyar ez boça tu dana tu.

Pısing şına cayê manga. Manga ra vana:

-Manga manga! Şıt bıd mı, ez bena dana pir. Pir, boça mı dana mı. Ez boça xu gena u şına keyeyê xalanê xu.

Manga vana:

-Şo vaş biyar bıd mı ez bıweri, ez şıt dana tu.

Pısing dana ra şına verê merg. Merg ra vana:

-Mergê mergê!

Vaş bıd mı, ez bena dana manga. Manga şıt dana mı ez bena dana pir. Pir boça mı dana mı, ez boça xu gena u şına keyeyê xalanê xu.

Merg vana:

- Şo aw biyar bıd mı.

Pısing şına verê çımeyi u çımeyi ra vana:

-Çıme çıme! Aw bıd mı, ez bena dana merg. Merg vaş dana mı, ez bena dana manga. Manga şıt dana mı, ez bena dana pir. Pir boça mı dana mı, ez boça xu gena u şına keyeyê xalanê xu.

Çıme vano:

-Şo keynayanê paşayi ra vac wa biyeri serê mı dı kay bıkeri.

ESTANIK

Pısing şına keynayan ra vana:

-Keynayê keynayê! Biyerên serê çımeyi dı kay bıkerên, wa çıme aw bıdo mı. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mı. Ez vaş bena dana manga, manga şıt dana mı. Ez şıt bena dana pir, pir boça mı dana mı, ez boça xu gena u şına keyeyê xalanê xu.

Keynayi vani:

-Şo solan biyar ma xu pay ker.

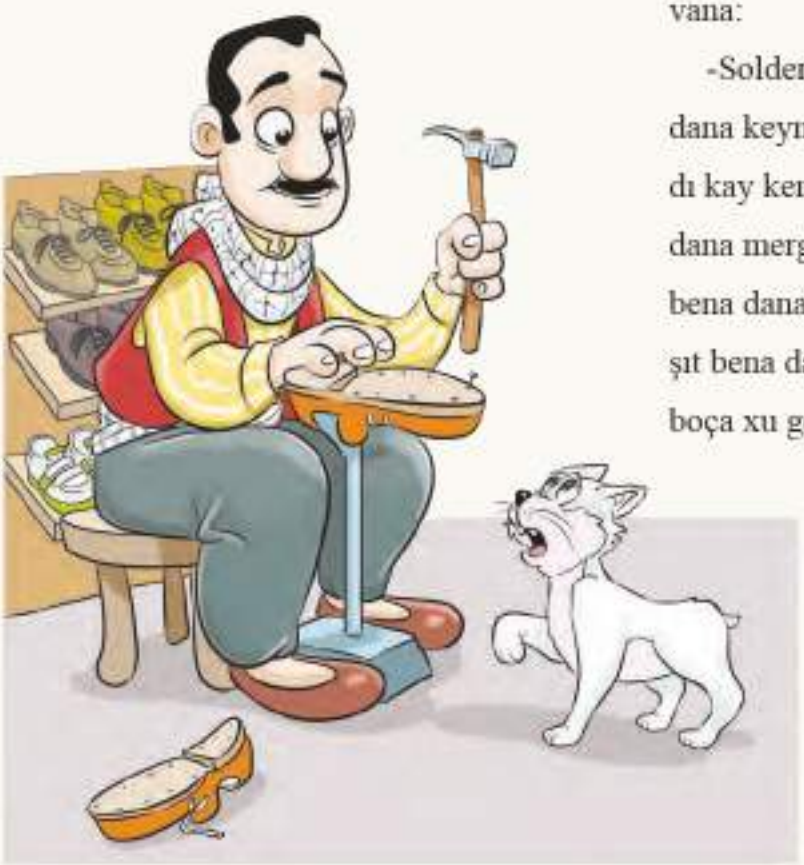

Pısing şına solderzi het u solderzi ra vana:

-Solderz solderz! Solan bıd mı ez bena dana keynayan. Keynayi yeni serê çımeyi dı kay keni, çıme aw dano mı. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mı. Ez vaş bena dana manga, manga şıt dana mı. Ez şıt bena dana pir, pir boça mı dana mı, ez boça xu gena u şına keyeyê xalanê xu.

Solderz pısing ra vano:

-Şo hak biyar bıd mı.

-Şo qut biyar bıd mı.

Pısing şına cayê embar, embar ra vana:

-Embar embar! Qut bıd mı ez bena dana kerg. Kerg, hak dana mı ez bena dana solderzi. Solderz solan dano mı ez bena dana keynayan. Keynayi yeni serê

Pısing şına cayê kerg, kerg ra vana:

-Kergê kergê! Hak bıd mı, ez bena dana solderzi. Solderz solan dano mı, ez bena dana keynayan. Keynayi yeni serê çıme dı kay keni, çıme aw dano mı. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mı. Ez vaş bena dana manga, manga şıt dana mı. Ez şıt bena dana pir, pir boça mı dana mı, ez boça xu gena şına keyeyê xalanê xu.

Kerg vana:

çımeyi dı kay keni, çıme aw dano mı. Ez aw bena dana merg, merg vaş dana mı. Ez vaş bena dana manga, manga şıt dana mı. Ez şıt bena dana pir, pir boça mı dana mı, ez boça xu gena şına keyeyê xalanê xu.

Embar qut dano pısing, pısing bena dana kerg. Kerg hak dana cı, bena dana solderzi. Solderz solan dano cı, bena dana keynayan. Keynayi yeni serê çımeyi dı kay keni, çıme aw dano cı, merg aw dana. Merg vaş dana cı, vaş bena dana manga. Manga şıt dana cı, şıt bena dana pir. Pir boça ey dana cı, a zi şına keyeyê xalanê xu.

UNITEYA 7.

DÊKİ

1. Azan vendeno nımac nêkeno, cini geno mare nêkeno.

2. Serê bani dı yo nimeyê nani.

3. Yo çiyê mı esto, cor ra cêr sımsiya yo.

4. Yo çiyê mı esto, ge mı dıma yeno ge mı ra ver şıno.

5. Pencıraya pak, ha pırr hak.

6. Meyito merde, fek akerde.

7. Penık a, lew tenık a, aqıl şenık a.

8. Çikê mı esto, şew u roc şına, xu dıma nêoniyena.

9. Panc qurış ra qıcyer, ına dınya ra hirayer.

10. Yo sandıqê mı esta, her roc qısey kena.

1- Dik 2- Aşın 3- Pıxeri 4- Vêrsi 5- Dından
6- Meşk 7- Vor 8- Aw 9- Çım 10- Radyo

UNITEYA 7.

VATEYÊ VERİNAN

NOTİ

FERHENG

A

Abiyayiş: Açılmak
Adır: Ateş
Ageyrayiş: Dönmek
Akerdış: Açmak
Alınc: Erik
Alıqnayiş: Asmak
Alışk: Yanak
Ameyiş: Gelmek
Amnan: Yaz
Antış: Çekmek
Aqit: Pekmez
Arayi: Kahvaltı
Ardımkar: Yardımcı
Arısne: Dirsek
Asınger: Demirci
Asnawkerdış: Yüzmek
Aspar: Atlı
Aşm: Ay
Aw: Su

B

Babi: Baba
Balicana siya: Patlıcan
Balu: Meşe palamutu
Ban: Ev
Bar: Yük
Bastêq: Pestil
Ber: Kapı
Beşila: Kavun
Bıra: Erkek kardeş
Bıru: Kaş
Bız: Keçi
Buy: Koku

C

Ca: Yer
Cemed: Buz
Cenayiş: Çalmak
Cêr: Aşağı
Cewab: Cevap
Cıl: Elbise
Cıtyer: Çiftçi
Ciran: Komşu
Ciyakerdış: Ayırmak
Cor: Yukarı
Cuyayiş: Yaşamak

Ç

Çaqe: Bacak
Çar: Dört
Çara: Nereden
Çare: Alın
Çarşeme: Çarşamba
Çaryes: On dört
Çend: Kaç
Çente: Çanta
Çerênayiş: Otlatmak
Çım: Göz
Çıme: Oda
Çırık: Çeşme
Çıta: Ne
Çileg: Çilek
Çinayiş: Biçmek

Çolig: Bingöl
Çoras: Kırk
Çot: Eğri

D

Dadi: Anne
Dar: Ağaç
Daru: İlaç
Dehkera: Konu
Dêk: Bilmece
Dekerdış: Doldurmak
Depıştış: Tutmak
Deqiqa: Dakika
Derenca: Merdiven
Derg: Uzun
Dersim: Tunceli
Derzin: İğne
Dês: Duvar
Des: On
Dest: El
Destawxane: Tuvalet
Destpêkerdış: Başlamak
Destveng: Eli boş
Deşt: Ova
Deştış: Dikmek
Dew: Köy
Deyir: Türkü
Deyirbaz: Türkücü
Dı: İki
Dıkandar: Bakkal
Dından: Diş
Dırık: Böğürtlen
Dışeme: Pazartesi
Dıştar: Grip
Dız: Kale
Diqet: Dikkat
Diyayiş: Görmek
Doman: Çocuk
Dor: Sıra
Doş: Omuz
Dur: Uzak
Duyes: On iki

E

Edar: Mart
Embaz: Arkadaş
Emserr: Bu yıl
Engemin: Bal
Engur: Üzüm
Erzingan: Erzincan
Eskıc: Kuru üzüm
Estanık: Masal
Eştış: Atmak
Eyne: Ayna
Eyro: Bugün
Eywan: Salon

F

Fek: Ağız
Ferheng: Sözlük
Fêki: Meyve
Fıraq: Bulaşık
Fırıngi: Domates
Fitık: Düdük

G

Ga: Öküz
Gam: Adım
Gergûş: Bebek
Germ: Sıcak

Gerr: Uyuz
Gew: Ağıl
Geyrayiş: Gezmek
Gıl: Dal
Gırd: Büyük
Gırotış: Almak
Gışt: Parmak
Gızun: Acı
Gilyaz: Kiraz
Gol: Göl
Gongıla: Salıncak
Gor: Gri
Goş: Kulak
Goşt: Et
Goştarikerdış: Dinlemek
Govend: Halay
Gozyer: Ceviz ağacı
Gud: Top
Gudvor: Kartopu
Gula roc: Ay çiçeği
Gulan: Mayıs
Gulaş: Güreş
Gure: İş

Ğ

Ğela: Kıtlık
Ğele: Buğday
Ğelet: Yanlış
Ğerib: Yabancı
Ğezal: Ceylan

H

Hacet: Alet
Hak: Yumurta
Heb: Tane
Hedrekerdış: Hazırlamak
Hefte: Hafta
Heliyayiş: Erimek
Hemam: Banyo
Henar: Nar
Herf: Harf
Hermuş: Köstebek
Herr: Toprak
Heskerdış: Sevmek
Heş: Ayı
Heşt: Sekiz
Heştay: Seksen
Heştyes: On sekiz
Heyna: Tekrar
Hezar: Bin
Heziran: Haziran
Hêga: Tarla
Hındêk: Bu kadar
Hira: Geniş
Hırıs: Otuz
Hiri: Üç
Hiriyes: On üç
Hol: İyi
Homa: Allah
Hon: Uyku
Hor: Bulut
Horyes: Çığ
Hot: Yedi
Hotay: Yetmiş
Hotyes: On yedi

İ

İsot: Biber

J

Jar: Zehir

K

Kal: Çiğ
Kam: Kim
Kamci: Hangisi
Kanuno peyin: Ocak
Kanuno verin: Aralık
Kartol: Patates
Kay: Oyun
Kayker: Oyuncu
Kaykerdış: Oynamak
Kel: Teke
Kelem: Lahana
Kelime: Sözcük
Kêm: Eksik
Kerdış: Yapmak
Kerg: Tavuk
Kesa: Kaplumbağa
Kesk: Yeşil
Keşkelon: Eylül
Kewe: Mavi
Keye: Aile
Keyfweş: Mutlu, memnun
Keyna: Kız
Keyver: Ev hanımı
Kılm: Kısa
Kınc: Elbise
Kıri: Pazar
Kıtab: Kitap
Kıtabxane: Kütüphane
Kıxe: Öksürük
Kinger: Kenger
Komputer: Bilgisayar
Kulub: Kulüp
Kutık: Köpek
Kuy: Bal kabağı

L

La: İp
Laser: Sel
Lazut: Mısır
Lêl: Bulanık
Leng: Topal
Lengleng: Seksek
Leş: Beden
Lew: Dudak
Lez: Çabuk
Lıng: Ayak

M

Manga: İnek
Mar: Yılan
Mast: Yoğurt
Mekteb: Okul
Mektebo miyanin: Ortaokul
Mektebo verin: İlkokul
Melım: Öğretmen
Merdımvor: Kardan adam
Mesela: Masal
Mesleg: Meslek
Mêşna: Koyun
Mewsim: Mevsim
Meyman: Misafir
Mıjag: Kirpik
Mıl: Boyun
Mısafır: Misafir

Mışag: İşçi
Mışmış: Kayısı
Mirçık: Kuş
Muhim: Önemli
Mura: Armut
Musayiş: Öğrenmek

N

Name: İsim
Nan: Ekmek
Nanpoc: Fırıncı
Nengu: Tırnak
Nerm: Yumuşak
New: Dokuz
Neway: Doksan
Nêweş: Hasta
Nêweşi: Hastalık
Nêweşxane: Hastane
Newyes: On dokuz
Nızd: Yakın
Nim: Yarım
Nimroc: Öğle
Nisan: Nisan
Nuştış: Yazmak

O

Omar: Sayı
Omartış: Saymak
Pak: Temiz
Paki: Temizlik
Pakker: Silgi
Panc: Beş
Pancas: Elli

P

Pancşeme: Perşembe
Pancyes: On beş
Paşt: Sırt
Pawıtış: Korumak
Payiz: Sonbahar
Pel: Yaprak
Peme: Pamuk
Penir: Peynir
Perpar: Semiz otu
Pers: Soru
Persayiş: Sormak
Pes: Sürü
Pêserkerdış: Toplamak
Peyni: Son, arka
Pırd: Köprü
Pırnık: Burun
Pısing: Kedi
Pil: Büyük
Pir: Yaşlı
Pırık: Dede, nine
Piya: Beraber
Piyanz: Soğan
Pize: Karın
Por: Saç
Potış: Pişirmek
Puk: Tipi
Punc: Çorap
Pune: Nane
Purt: Yün
Purteqal: Portakal

Q

Qal: Söz
Qalkerdış: Konuşmak

Qam: Boy
Qat: Kat
Qefilnayiş: Kapatmak
Qehwe: Kahverengi
Qela: Karga
Qelem: Kalem
Qelemdan: Kalemlik
Qelemtaş: Kalemtıraş
Qer: Kara
Qesnayiş: Kesmek
Qıb: Mutfak
Qıc: Küçük
Qıckek: Küçücük
Qırık: Boğaz
Qısım: Bölüm
Qil: Tepe
Qol: Kol
Qulıng: Turna

R

Rakotış: Uyumak
Ramıtış: Ekmek
Raşt: Doğru
Reng: Renk
Reqem: Rakam
Resayiş: Yetişmek, ulaşmak
Resiyayiş: Kaymak
Rez: Bağ
Rı: Yüz
Rıbês: Işkın
Rınd: Güzel
Rıpel: Sayfa
Rışnayiş: Dökmek
Rışyayiş: Dökülmek
Roc: Gün
Run: Yağ
Runkele: Tereyağı

S

Sa: Elma
Saet: Saat
Salınc: Kara erik
Sayê bınê erdi: Yer elması
Sayer: Elma ağacı
Se: Yüz
Ser: Üst
Serd: Soğuk
Serr: Yıl
Sêrsıbay: Sabah
Sêrşit: Kaymak
Sêşeme: Salı
Seydar: Avcı
Sêz: Alıç
Sıbat: Şubat
Sılq: Şeker pancarı
Sıpi: Beyaz
Sine: Göğüs
Sir: Sarımsak
Siya: Siyah
Sol: Ayakkabı
Solderz: Ayakkabıcı
Sung: Mantar
Sur: Kırmızı
Surgul: Kuşburnu
Surıc: Kızamık

Ş

Şan: Akşam
Şane: Çoban

Şane: Tarak
Şanekerdış: Taramak
Şapık: Pantolon
Şar: Halk
Şarıstan: Şehir
Şayi: Mutluluk
Şecere: Soy ağacı
Şeme: Cumartesi
Şeş: Altı
Şêşt: Altmış
Şew: Gece
Şıli: Yağmur
Şımıtış: İçmek
Şınasnayiş: Tanımak
Şınawıtış: Duymak
Şırawıtış: Göndermek
Şıt: Süt
Şıtış: Yıkamak
Şirın: Tatlı
Şiyayiş: Gitmek
Şiyes: On altı

T

Talebe: Öğrenci
Tam: Tat
Tay: Az
Tebax: Ağustos
Teber: Dışarı
Temuz: Temmuz
Teng: Dar
Tepiya: Geri
Teqwim: Takvim
Terew: Turp
Ters: Korku
Tew: Yüksek ateş
Texte: Tahta
Teyare: Uçak
Tırş: Ekşi
Tırşık: Kuzukulağı otu
Tışrino peyin: Kasım
Tışrino verin: Ekim
Tic: Güneş
Tontır: Çökelek
Torg: Dolu
Torzin: Balta
Toxtor: Doktor
Tut: Çocuk
Tuy: Dut

V

Vam: Badem
Varan: Yağmur
Varayiş: Yağış
Vaş: Ot
Vaşturi: Orak
Vateyê verinan: Atasözü
Vatış: Söylemek
Vay: Su kanalı
Veng: Boş
Veng: Ses
Ver: Ön
Vıl: Çiçek
Vındertış: Durmak
Vıraştış: Yapmak
Vızêr: Dün
Vicnayiş: Seçmek
Vinayiş: Görmek
Vir: Hafıza
Virkotış: Özlemek, Hatırlamak
Vist: Yirmi
Viyertış: Geçmek
Vor: Kar

W

Wade: Oda
Wadeyê qıcan: Çocuk odası
Wadeyê ronıştişi: Oturma odası
Ware: Yayla
Wasla: Organ
Way: Kız kardeş
Wek: Tiftik
Wel: Kül
Wendekar: Öğrenci
Wendış: Okumak
Wenık: Serin
Wer: Yemek
Werdış: Yemek yemek
Wesar: İlkbahar
Wesayit: Araba
Weş: İyi, güzel
Weşi: Sağlık
Wext: Vakit
Weyekerdış: Beslemek
Wezifedar: Görevli
Wırıştış: Kalkmak
Wışk: Kuru
Wişne: Vişne
Wuyayiş: Gülmek

X

Xaçapers: Bulmaca
Xarpêt: Elazığ
Xebat: İş
Xebıtyayiş: Çalışmak
Xela: Hediye, ödül
Xemıliyayiş: Süslenmek
Xerite: Harita
Xeym: Çadır
Xırab: Kötü
Xıyar: Salatalık
Xiç: Küçük taş
Xoşaw: Hoşaf
Xox: Şeftali
Xurt: Şişman

Y

Yelug: Çiriş otu
Yene: Cuma
Yo: Bir
Yobinan şınasnayiş: Tanışmak
Yondes: On bir

Z

Zaf: Çok
Zanayiş: Bilmek
Zebeş: Karpuz
Zel: Kaval
Zengıl: Zil
Zerd: Sarı
Zergun: Yeşil
Zerık: Sarılık
Zerqet: Eşek arısı
Zerre: İçeri
Zerzewat: Sebze
Zexire: Zahire
Zeytun: Zeytin
Zığal: Kömür
Zımıstan: Kış
Zıwan: Dil
Zobina: Başka